

Bijlagen van het onderzoeksrapport 'Praktijkkosten van apotheehoudenden in Nederland in 2007'

Resultaten van het onderzoek onder openbare apotheken, apotheehoudende huisartsen, ziekenhuisapotheken, fabrikanten en groothandels

Utrecht, 13 oktober 2008
Drs. B. Karssen (Significant)
H.H. Huizendveld RA (ConQuaestor)
B.C. Jurling RA (ConQuaestor)

Inhoudsopgave

	Pag
Bijlage 1 Begeleidende brieven	3
■ Aankondigingbrief	3
■ Brief 'Informatieverzoek onderzoek inkoopvoordelen farmacie' d.d. 14 juli 2008. Voor twee situaties werd een afwijkende van de standaardbrief verstuurd:	7
a. Situatie waarbij het concern betrokken was in twee onderzoeken (zie alternatieve tekst	
b. Situatie waarbij concern is aangeschreven voor zijn geselecteerde apothekers (zie alternatieve tekst b)	
Bijlage 2 Vragenlijsten en toelichting	9
■ Vragenlijst voor apotheken	10
■ Toelichting bij vragenlijst voor apotheken	54
■ Mededeling NZa inzake vragenlijst voor apotheken	69
Bijlage 3 NZa verklaring en oplegbrief	70
■ NZa verklaring	71
■ Oplegbrief	73
Bijlage 4 Definitie en berekening van de componenten van inkoopvoordelen	74
Bijlage 5 Toelichting statistische begrippen en gehanteerde kwantitatieve methoden	77
Bijlage 6 Onderzoeksteam	82

Bijlage 1: Begeleidende brieven

Aan alle apothekhoudenden, apothekhoudende
huisartsen, groothandels, importeurs,
ziekenhuisapotheken en koepels

Newtonlaan 1-41
3584 BX Utrecht
Postbus 3017
3502 GA Utrecht
T 030 296 81 11
F 030 296 82 96
E info@nza.nl
I www.nza.nl

Behandeld door
L.D. van Steenveldt

E-mailadres
lsteenveldt@nza.nl

Kenmerk
LSTT/shot/08/A-480
0800022035

Onderwerp
aankondiging onderzoek inkoopvoordelen farmacie

Datum
01 juli 2008

Geachte heer, mevrouw,

Op dit moment verandert er veel op het gebied van farmacie. Een aantal grote zorgverzekeraars is op individuele basis overgegaan op preferentiebeleid. Iets dat veel consequenties heeft voor apothekhoudenden en de nodige emoties bij diverse partijen met zich meebrengt. Daarnaast wordt op 1 juli aanstaande prestatiebekostiging voor apothekhoudenden ingevoerd.

De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) stelt bij haar taakuitoefening de belangen van de consument centraal. Toegang tot zorg, kwaliteit van zorg, transparantie van de markt en informatie, efficiëntie op korte en lange termijn. Voor de NZa allemaal voorwaarden om de zorg naar de toekomst betaalbaar te houden en de schaarse zorgegroep zo goed mogelijk te besteden.

Uiteraard heeft de NZa begrip voor de emoties die gepaard gaan met deze onrustige situatie en de onduidelijkheid die bij sommigen is ontstaan over de effecten en gevolgen van de veranderingen. Juist om die reden is het voor de NZa van belang op basis van feiten te handelen en te adviseren. Hiertoe dient de NZa informatie die benodigd is voor haar taakuitoefening te verzamelen.

Op dit moment is op basis van actuele cijfers onvoldoende bekend welke kosten apothekhoudenden maken en wat de hoogte van de (overgebleven) kortingen en bonussen is. Daarom gaat de NZa, mede op verzoek van de Tweede Kamer en minister Klink van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), onderzoeken wat de werkelijke inkoopvoordelen en praktijkkosten van apothekhoudenden zijn. Zoals u weet is een dergelijk onderzoek een aantal jaar geleden ook uitgevoerd. Een groot verschil tussen dit eerdere onderzoek en het huidige onderzoek is dat de NZa, naast de inkoopvoordelen bij apothekhoudenden, ook de inkoopvoordelen die fabrikanten, importeurs en groothandels geven en de inkoopvoordelen die de ziekenhuisapotheken ontvangen in kaart brengt. Zo worden de geleverde inkoopvoordelen onderscheiden naar inkoopkanaal en wordt een totaal beeld verkregen van de middelen en marges in de farmaceutische keten. De NZa is zich ervan bewust dat er op dit moment heel veel verandert binnen deze keten en neemt dit waar mogelijk mee in het onderzoek.

Nederlandse Zorgautoriteit

Het doel van het onderzoek naar inkoopvoordelen en praktijkkosten is om deze, op basis van zo actueel mogelijke gegevens, volledig in beeld te brengen voor de jaren 2006, 2007, 2008 en 2009. De NZa gebruikt de verkregen onderzoeksresultaten voor de onderbouwing van de tarieven en voor de ontwikkeling van haar lange termijn visie geneesmiddelenbeleid.

Kenmerk
LSTT/shot/08/A-480
0800022035
Pagina
2 van 3

Voor dit onderzoek zijn gegevens nodig van de hele farmaceutische sector, dit betreft apothekhoudenden (extra – en intramuraal), farmaceutische groothandels, geneesmiddelen importeurs en geneesmiddelenfabrikanten. De informatie die wordt gevraagd heeft betrekking op de totale omvang van alle op geld waardeerbare inkoopvoordelen die worden verstrekt. Ook de anders dan geldelijke inkoopvoordelen worden in het onderzoek meegenomen. Te denken valt aan betalingen voor praktijkondersteuning en opleidingen. De NZa onderzoekt daarnaast de kosten van apothekhoudenden. Hierbij wordt getracht een verdieping te maken op die onderdelen waar de dienstverlening van apothekhoudenden de afgelopen jaren gewijzigd is. De kosten die samenhangen met de verschillende rollen die een apotheker vervult, zoals bijvoorbeeld de kosten voor inkoop, distributie, consumentenadvies, advies aan artsen en medisch specialisten en advies in het kader van formularium ontwikkeling worden nader onderzocht. Daarnaast wordt breder gekeken naar de kosten die een apotheek maakt, zoals bijvoorbeeld huisvestingskosten.

Uiteraard worden geen gegevens gerapporteerd die tot de deelnemende organisaties herleidbaar zijn.

De NZa heeft ConQuaestor/Significant de opdracht gegeven de informatieverzameling en analyse uit te voeren. Deze onderzoekers trekken een representatieve, aselechte steekproef van alle te onderzoeken doelgroepen. Deze representatieve groep ontvangt een informatieverzoek van de NZa. De NZa doet dit informatieverzoek, dat ten grondslag ligt aan de informatieverzameling, op basis van artikel 61 van de Wet Marktordening Gezondheidszorg (Wmg). De geselecteerde partijen ontvangen het informatieverzoek omstreeks 14 juli aanstaande.

Krachtens artikel 61 Wmg is een ieder gehouden desgevraagd aan de Zorgautoriteit of aan een daartoe aangewezen persoon, kosteloos gegevens aan te leveren die voor het uitoefenen van deze wet van belang kunnen zijn en boeken, bescheiden of andere gegevensdragers hiervoor beschikbaar te stellen.

Om u zo weinig mogelijk te belasten met dit onderzoek zal een externe onderzoeker u een persoonlijk bezoek brengen. Tijdens dit bezoek vult de onderzoeker de vragenlijst ten behoeve van de informatieverzameling samen met u, of met een door u aangewezen persoon, in aan de hand van de administratieve bescheiden. Voorafgaand aan dit bezoek ontvangt u deze vragenlijst als bijlage van het informatieverzoek, zodat u zich kunt voorbereiden. Aangezien de informatieverzameling in de vakantieperiode plaatsvindt is het van belang dat u een vervanger aanwijst die de informatie kan leveren, als u op vakantie gaat.

Nederlandse Zorgautoriteit

Indien u een informatieverzoek van de NZa ontvangt, neemt het externe onderzoeksbureau die de informatieverzameling namens de NZa uitvoert, contact met u op voor het maken van een afspraak. Vanwege de korte doorlooptijd van dit onderzoek- de minister van VWS wil de resultaten van dit onderzoek waar nodig gebruiken voor de tarieven van 2009- moet deze afspraak uiterlijk medio augustus 2008 hebben plaatsgevonden.

Kenmerk
LSTT/shot/08/A-480
0800022035
Pagina
3 van 3

Wij vertrouwen erop dat u meewerkt aan het informatieverzoek. Mocht u niet meewerken aan het informatieverzoek is de NZa genoodzaakt haar handhavingsbevoegdheden in te zetten. Dit betekent dat er een last onder dwangsom eventueel gecombineerd met een boete kan worden opgelegd aan organisaties die niet voldoen aan het informatieverzoek.

De precieze informatie die door de NZa wordt gevraagd, alsmede de termijn waarop de informatie binnen moet zijn en de procedure die wordt gevolgd in geval van handhaving, wordt duidelijk beschreven in het informatieverzoek.

Wij beseffen ons terdege dat dit onderzoek, indien u een van de geselecteerde partijen bent, de nodige tijd van u zal vragen. Desalniettemin is het voor ons, maar zeker ook voor u, van groot belang dat u meewerkt aan dit onderzoek. Alleen op deze manier kan een objectief beeld van de sector ontstaan. Door uw medewerking kan de NZa en de minister van VWS tot een goed onderbouwd en een kwalitatief hoogwaardig systeem van farmacotherapeutische dienstverlening voor de toekomst komen. Dit komt ten goede aan de belangen van de consument.

Met vriendelijke groet,
de Raad van Bestuur van de
Nederlandse Zorgautoriteit

mw. drs. C.C. van Beek MCM,
portefeuillehouder Zorgmarkten Cure

mr. F.H.G. de Grave,
voorzitter

AANGETEKENDE POST

Behandeld door	Telefoonnummer	E-mailadres	Kenmerk
Onderwerp			Datum
Informatieverzoek onderzoek inkoopvoordelen farmacie			14 juli 2008

Geachte heer of mevrouw,

Op 1 juli jl. heeft de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) aan u een brief gezonden waarin het onderzoek inkoopvoordelen en praktijkkosten van apothekhoudenden is aangekondigd. U bent geselecteerd via een representatieve, aselechte steekproef om aan dit onderzoek mee te werken. In dit informatieverzoek wordt beschreven hoe u dient te voldoen aan de, in artikel 61 Wet Marktordening Gezondheidszorg (Wmg) neergelegde verplichting, om gegevens en inlichtingen aan de NZa te verstrekken.

De Wmg beoogt drie publieke belangen, te weten toegankelijkheid, betaalbaarheid en kwaliteit, te waarborgen. De NZa stelt bij haar taakuitoefening het algemeen consumentenbelang voorop. Om op basis van actuele feiten te kunnen handelen en adviseren, heeft de NZa informatie nodig. Door uw medewerking kan de NZa en de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport tot een goed onderbouwd en een kwalitatief hoogwaardig tarifieringssysteem voor de farmacotherapeutische dienstverlening in de toekomst komen.

Op dit moment ontbreken actuele cijfers over welke kosten apothekhoudenden maken en wat de hoogte van de (overgebleven) kortingen en bonussen is. Het doel van dit onderzoek is, op basis van zo actueel mogelijke gegevens, de inkoopvoordelen en praktijkkosten volledig in beeld te brengen voor de jaren 2007, 2008 en 2009. Uiteraard worden in onze eindrapportage geen gegevens gerapporteerd die individueel herleidbaar zijn.

Wettelijke grondslag informatieverzoek

Zoals reeds vermeld, doet de NZa dit informatieverzoek op basis van artikel 61 Wmg. Krachtens artikel 61, eerste lid van de Wmg is een ieder gehouden desgevraagd aan de NZa of aan een daartoe door deze aangewezen persoon, kosteloos gegevens aan te leveren die redelijkerwijs in verband met de uitvoering van deze wet van belang kunnen zijn en boeken, bescheiden of andere gegevensdragers hiervoor beschikbaar te stellen.

De NZa heeft thans gegevens en inlichtingen nodig voor de onderbouwing van de tarieven voor apotheekhoudenden en voor de ontwikkeling van haar visie op het geneesmiddelenbeleid op de langere termijn.

Werkwijze onderzoek

Standaard tekst

De NZa (gedelegeerd opdrachtgever) heeft ConQuaestor/Significant de opdracht gegeven de benodigde informatie te verzamelen. Welke informatie door u aan de medewerkers van ConQuaestor/Significant (hierna: externe onderzoeker) verstrekt moet worden, is aangegeven in bijgevoegde vragenlijst.

Alternatieve tekst a

De NZa (gedelegeerd opdrachtgever) heeft ConQuaestor/Significant de opdracht gegeven de benodigde informatie te verzamelen. Welke informatie door u aan de medewerkers van ConQuaestor/Significant (hierna: externe onderzoeker) verstrekt moet worden, is aangegeven in bijgevoegde vragenlijsten. Aangezien uw organisatie in de steekproef van twee deelonderzoeken valt ontvangt u twee verschillende vragenlijsten als bijlagen. Wij verzoeken u beide vragenlijsten in behandeling te nemen.

Alternatieve tekst b

De NZa (gedelegeerd opdrachtgever) heeft ConQuaestor/Significant de opdracht gegeven de benodigde informatie te verzamelen. Welke informatie door u aan de medewerkers van ConQuaestor/Significant (hierna: externe onderzoeker) verstrekt moet worden, is aangegeven in bijgevoegde vragenlijsten. Aangezien uw organisatie in de steekproef van twee deelonderzoeken valt ontvangt u twee verschillende vragenlijsten. Uit uw concern is een aantal apotheken in de steekproef geselecteerd. Een lijst hiervan is bijgevoegd. Wij bieden u de mogelijkheid deze vragenlijsten in een keer te behandelen. Daarom is dit informatieverzoek gericht aan de concern leiding.

Bij voorkeur vindt de informatieverzameling plaats door een bezoek van een externe onderzoeker. De reden om hiervoor te kiezen is dat dit minder administratieve lasten voor u oplevert. U wordt binnen enkele dagen na dagtekening van dit informatieverzoek telefonisch benaderd door de externe onderzoeker voor het maken van een afspraak. In dit gesprek wordt met u een datum en tijdstip afgesproken voor het bezoek van de externe onderzoeker. Dit bezoek moet uiterlijk 31 augustus aanstaande hebben plaatsgevonden. U ontvangt van de afgesproken datum en tijdstip een schriftelijke bevestiging. Aangezien de informatieverzameling in de vakantieperiode plaatsvindt, is het van belang dat u een vervanger aanwijst die de gevraagde informatie kan leveren, als u op vakantie bent of anderszins afwezig bent.

Indien u geen gebruik wilt maken van de mogelijkheid om via een bezoek de informatie aan te leveren, verzoeken wij u binnen veertien dagen na dagtekening van deze brief de gevraagde informatie schriftelijk aan te leveren bij de NZa ter attentie van mw. Ph.M. de Kruijff of per mail aan handhavingfarmacie@nza.nl

Gelet op artikel 61 lid 5 van de Wmg dienen de gegevens en inlichtingen duidelijk, stellig en zonder voorbehoud te worden verstrekt binnen de door de NZa gestelde termijn van veertien dagen dan wel tijdens het geplande bedrijfsbezoek. De gegevens en inlichtingen dienen voorts op grond van artikel 63 van de Wmg volledig en naar waarheid te worden verstrekt.

Wij wijzen u er op dat de NZa een last onder dwangsom en/of een bestuurlijke boete kan opleggen aan degenen die niet aan een verzoek tot verstrekking van informatie voldoen.

Voor vragen inzake de vragenlijsten of de planning van de bezoeken van de externe onderzoekers kunt u terecht bij: planningapothekersonderzoek@conquaestor.nl

Voor inhoudelijke vragen kunt u terecht bij handhavingfarmacie@nza.nl

Wij beseffen terdege dat dit onderzoek de nodige tijd van u zal vragen. Desalniettemin is het voor ons, maar zeker ook voor u, van groot belang dat u meewerkt aan dit onderzoek. Alleen op deze manier kan een objectief beeld van de sector ontstaan. Dit komt ten goede aan de belangen van de consument.

Met vriendelijke groet,

De Raad van Bestuur van de
Nederlandse Zorgautoriteit

Mw. Drs. C.C. van Beek, MCM
Portefeuillehouder Zorgmarkten Cure

Mr. F.H.G. de Grave
voorzitter

Bijlage 2: Vragenlijsten en toelichting

S I G N I F I C A N T

Vragenlijst voor apotheken

Onderdeel van het onderzoek naar inkoopvoordelen en praktijkkosten in 2007 bij apotheekehoudenden

Utrecht, 14 juli 2008
H.H. Huizendveld RA
ConQuaestor
Versie 2.0

Inleiding

Alle informatie die door u wordt verstrekt in het kader van dit onderzoek wordt vertrouwelijk behandeld en uitsluitend anoniem en niet herleidbaar gerapporteerd.

Wettelijke grondslag informatieverzoek

De NZa doet dit informatieverzoek op basis van artikel 61 Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg). Krachtens artikel 61, eerste lid van de Wmg is een ieder gehouden desgevraagd aan de NZa of aan een daartoe door de NZa aangewezen persoon, kosteloos gegevens en inlichtingen te verstrekken die redelijkerwijs in verband met de uitvoering van deze wet van belang kunnen zijn en boeken, bescheiden of andere gegevensdragers hiervoor beschikbaar te stellen.

De (diepte-)externe onderzoekers van ConQuaestor en Significant zijn door de NZa aangewezen als persoon aan wie gegevens en inlichtingen moeten worden verstrekt en aan wie boeken, bescheiden en andere gegevensdragers of de inhoud daarvan beschikbaar moeten worden gesteld ten behoeve van het onderzoek. De formele aanwijzing door de NZa zal door de externe onderzoekers op uw verzoek worden getoond.

Gelet op artikel 61, vijfde lid van de Wmg dienen de gegevens en inlichtingen duidelijk, stellig en zonder voorbehoud te worden verstrekt binnen de door de NZa gestelde termijn van veertien dagen na dagtekening van de brief dan wel tijdens het geplande bedrijfsbezoek. De gegevens en inlichtingen dienen voorts op grond van artikel 63 van de Wmg volledig en naar waarheid te worden verstrekt.

De (diepte-)externe onderzoekers zijn op grond van artikel 2:5, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht verplicht tot geheimhouding van de gegevens en inlichtingen die deze ter beschikking krijgen tijdens het onderzoek.

In de vertrouwelijkheidsverklaring op pagina 4 kunt u aangeven welke documenten die ter inzage zijn getoond als vertrouwelijk zijn aan te merken.

Invulinstructie

Voor het invullen van deze vragenlijst is een toelichting bijgevoegd. Hierin zijn tevens instructies opgenomen voor het opzoeken van gegevens en verduidelijking van gebruikte begrippen.

Indien uw organisatie wordt bezocht door de externe onderzoeker, wordt deze vragenlijst ter plaatse door de onderzoekers ingevuld samen met de contactpersoon van uw organisatie.

Indien u besluit zelfstandig de vragen in te vullen, kunt u de hard copy van de vragenlijst voor de antwoorden gebruiken. Het is ook mogelijk om de antwoorden in Excel in te voeren. Het Excel bestand kunt u aanvragen door een email te sturen naar planningapothekersonderzoek@conquaestor.nl. U dient er rekening mee te houden dat na inzending van de door u ingevulde vragenlijst u kunt worden benaderd door de NZa om eventuele onduidelijke antwoorden te verhelderen of onderliggende documenten ter staving van uw antwoorden te verstrekken.

Alle cijfers hebben betrekking op het boekjaar 2007. Indien er sprake is van een gebroken boekjaar wordt u gevraagd het meest recent afgesloten boekjaar, waarvan een deel in kalenderjaar2007 valt als basis voor de invulling van de vragenlijst te nemen.

Indien u een gebroken boekjaar hanteert, welk gebroken boekjaar heeft u als basis voor de invulling van de vragenlijst genomen? (vb.1 juli 2006 t/m 30 juni 2007)

Periode:

Alle cijfers hebben betrekking op situatie in Nederland. Voor bijvoorbeeld groothandels die ook een deel exporteren, dienen de exportomzet en de bijbehorende voordelen en kortingen buiten dit onderzoek te blijven.

Alle vragen hebben betrekking op de rechtstreeks cont(r)acten/afspraken/leveringen et cetera tussen marktpartijen uit de toeleverende kolom (fabrikanten, importeurs en groothandelaren) en apotheekhoudenden. Leveringen van bijvoorbeeld fabrikant aan groothandel zijn dus niet inbegrepen, tenzij anders vermeld.

Alle bedragen worden ingevuld in € exclusief BTW

Vertrouwelijkheidsverklaring

De vertegenwoordiger van de onderzochte organisatie verklaart hierbij dat de tijdens het onderzoek overlegde documenten en informatie uitsluitend ter beschikking zijn gesteld voor het onderzoek "inkoopvoordelen en praktijkkosten in 2007 bij apotheekhoudenden".

Hieronder volgt een lijst van documenten die ter inzage zijn getoond en van vertrouwelijke aard zijn:

- Grootboek en jaarrekening voor zover deze niet op grond van een wettelijke regeling al openbaar moet zijn
- Contracten of andere vorm van aantoonbaar bewijs waaruit aard en omvang dure geneesmiddelen en weesgeneesmiddelen blijkt (inkoopwaarde en inkoopprijs)
- Contracten met afnemers/leveranciers
- Voorraadadministratie
- Management informatie rapportages
- Formularium c.q. intramuraal gehanteerde voorschrijfafspraken voor zover relevant voor het gehanteerde inkoopbeleid Eventueel procesbeschrijvingen, bijvoorbeeld beleid ten aanzien van:
  - Kortingen
  - Schenkingen-giften
  - Retouren
  - Verstrekking gratis geneesmiddelen
  - Financieel voordeel bij financiering / aanschaf en of onderhoud van apparatuur
  - Revenuen uit geneesmiddelonderzoek waaronder seeding trials
  - Inkoopvoordelen die niet direct herleidbaar zijn tot een geneesmiddel, maar voortvloeien uit overeenkomsten tot opname van een bepaald geneesmiddel / bepaalde geneesmiddelen in het formularium c.q. middelen die voorkeur krijgen in het inkoopbeleid
  - anders, namelijk.....

Getekend:

Plaats en datum:

Naam vertegenwoordiger onderzochte organisatie en handtekening:

Naam (diepte)externe onderzoeker en handtekening:

Inhoudsopgave

Deze vragenlijst bestaat uit de volgende onderdelen

Deel A: Algemene gegevens

Deel B: Omzet/inkoopwaarde/inkoopvoordelen/marge

Deel C: Marktontwikkelingen en leverancierrelaties

Deel D: Verschijningsvormen (doorbelaste kosten) centrale organisaties

Deel E: Financiële gegevens praktijkkosten

Deel F: Verdeelsleutels apotheekdeel bij apotheekhoudende huisartsen

Deel A Algemene gegevens

A1. Wat is de postcode van de apotheek?	
--	--

A2. In welk jaar is de apotheek gevestigd?	
---	--

A3. Hoe werd de apotheek op 1 januari 2007 gedreven? <ul style="list-style-type: none">
☐ Door een apotheekhoudende huisarts
☐ Als zelfstandige economische eenheid (BV, eenmansbedrijf)
☐ Als poliklinische apotheek
☐ Als internetapotheek
☐ In volledig eigendom als onderdeel van een groep apotheken van apothekers-eigenaren
☐ In onvolledig eigendom (gedeeld eigendom met holding) of in loondienst als onderdeel van een groep apotheken van niet-apothekers-eigenaren, met een groothandel
☐ In onvolledig eigendom (gedeeld eigendom met holding) of in loondienst als onderdeel van een groep apotheken van niet-apothekers-eigenaren, zonder een groothandel
--

A4. Indien sprake is van een ketenorganisatie (laatste drie van bovenstaande vormen), dan graag voor de gehele ketenorganisatie de volgende gegevens invullen:	
Naam keten	
Aantal apotheken behorend tot de keten	
Aantal apotheken daarvan in eigendom (volledig of meerderheidsbelang)	
Indien mogelijk geef aan hoeveel het aantal receptregels van alle tot de keten behorende apotheken bedraagt	
Geef de gezamenlijke netto inkoopwaarde geneesmiddelen van alle apotheken in uw keten (na aftrek van de kortingen)	

A5. Wat was de positie van de gevestigd apotheekhoudende op 1 januari 2007? <ul style="list-style-type: none">
☐ De gevestigd apotheekhoudende (huisarts) was eigenaar/mede-eigenaar
☐ De gevestigd apotheekhoudende (huisarts) voerde het beheer van de apotheek in loondienstverband
--

A6a. Is uw hoedanigheid als apotheekhoudende in de loop van 2006 of 2007 gewijzigd? <ul style="list-style-type: none">
☐ Ja
☐ Nee → Ga verder naar vraag A7

A6b. Uw hoedanigheid als apotheekhoudende is in de loop van 2006 of 2007 gewijzigd. Kunt u de oude en nieuwe situatie aangeven?

Oude situatie:

- Apotheekhoudende huisarts
- Eigenaar van zelfstandige economische eenheid
- In loondienst van een groep apotheken van apothekers-eigenaren
- In loondienst van een groep apotheken van niet-apothekers-eigenaren, met een groothandel
- In loondienst van een groep apotheken van niet-apothekers-eigenaren, zonder groothandel
- Nog geen apotheker-eigenaar
- Anders, namelijk

Nieuwe situatie:

- Apotheekhoudende huisarts
- Eigenaar van zelfstandige economische eenheid
- In loondienst van een groep apotheken van apothekers-eigenaren
- In loondienst van een groep apotheken van niet-apothekers-eigenaren, met een groothandel
- In loondienst van een groep apotheken van niet-apothekers-eigenaren, zonder groothandel
- Anders, namelijk

A7. Is het apotheek informatiesysteem (AIS)/management informatiesysteem op dit moment direct of indirect (OZIS) gekoppeld aan andere apotheek informatiesystemen en/of huisarts informatiesystemen?

- Ja
- Nee

A8a. Hoe groot was het personeelsbestand van uw apotheek gemiddeld in 2007?

	In FTE o.b.v. 38 uur	Aantal personen
Gevestigd apotheker/Eerste apotheker		
Tweede apothekers		
	In FTE o.b.v. 36 uur	Aantal personen
Apothekersassistentes		
Uitzendkrachten		
Overig personeel		

A8b. Alleen voor apothekhoudende huisartsen: Hoe groot was het totale personeelsbestand van uw huisartsenpraktijk gemiddeld in 2007?		
	In FTE o.b.v. 38 uur	Aantal personen
Apothekhoudend huisartsen		
Huisartsen		
	In FTE o.b.v. 36 uur	Aantal personen
Assistentes		
Uitzendkrachten		
Overig personeel		

A9a. Geef aan hoe groot het verzorgingsgebied van uw apotheek is, gemeten in aantal inwoners van het verzorgingsgebied:	
Aantal inwoners	

A9b. Geef aan hoe de procentuele samenstelling van de bevolking is van uw verzorgingsgebied (bij benadering):		
0 t/m 18 jaar		%
19 t/m 39 jaar		%
40 t/m 64 jaar		%
65 jaar en ouder		%

A9c. [niet van toepassing voor poliklinische apotheken] Verzorgt u de farmaceutische zorg voor (aankruisen wat van toepassing is):	
☐	Een ziekenhuis zonder ziekenhuisapotheek of poliklinische apotheek
☐	Een ziekenhuis met ziekenhuisapotheek of poliklinische apotheek
☐	Een verpleeg- of verzorgingshuis

A9d. Geef aan met hoeveel huisartsen u samenwerkt c.q. van hoeveel huisartsen worden patiënten naar uw apotheek verwezen (aantal huisartsen dat minimaal 95 % van de eigen patiënten verwijst):	
Aantal huisartsen	

A10a. Hoeveel receptregels (extramurale voorschriften) zijn er in totaal in 2007 door de apotheek behandeld/afgeleverd volgens het apotheek informatiesysteem (AIS)/management informatiesysteem?	
Totaal aantal receptregels	

A10b. Splits dit aantal receptregels uit naar onderstaande artikelgroepen:	
WMG-geneesmiddelen	
Buiten-WMG geneesmiddelen	
Buiten-WMG hulpmiddelen	

A10c. Werd in 2007 van het aantal receptregels geregistreerd hoeveel daarvan eerste uitgiften waren en hoeveel daarvan vervolguigiften waren?

- Nee → Ga verder naar vraag A11.
 Ja

A10d. Geef een onderverdeling aan van het aantal receptregels (extramurale voorschriften) volgens het apotheek informatiesysteem (AIS)/management informatiesysteem:

Eerste uitgiften (eerste keer in 12 maanden)

Vervolg uitgiften

A11. Hoe was de apotheek in 2007 gevestigd (aankruisen wat van toepassing is):

- Het pand is een eigendomspand en staat op de balans van de apotheek
 De apotheek is een huurpand. De verhuurder is een onafhankelijke derde
 De apotheek is een huurpand. De verhuurder is gelieerd aan de apotheekeigenaar/eigenaren

A12. Wat was in 2007 de contractuele oppervlakte van de bedrijfsruimte?

m²

A13. In welk jaar is er voor het laatst een verbouwing (wijziging interieur/exterieur)/renovatie in de apotheek uitgevoerd?

(ijii)

A14. In welk jaar is er voor het laatst groot onderhoud aan het apotheekpand uitgevoerd?

(ijii)

A15. Hoe zijn de kosten van het groot onderhoud ten laste van het financiële resultaat in het desbetreffende jaar gebracht?

- In één keer ten laste gebracht
 Verspreid over meerdere jaren

A16. Verzorgde de apotheekhoudende in 2007 de meeste magistrale bereidingen zelf?

- Ja
 Nee

A17a. Beschikte de apotheek in 2007 over een apotheekrobot (hiermee wordt niet bedoeld een Baxter-machine)?

- Ja
 Nee

A17b. Voorzag de apotheekhoudende in 2007 patiënten die zelfstandig in de wijk woonden van weekafleveringen? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- Ja, de weekafleveringen werden handmatig uitgevuld (farmatray)
 Ja, de weekafleveringen werden geautomatiseerd verzorgd (baxteren) door apotheker zelf
 Ja, de weekafleveringen werden geautomatiseerd verzorgd (baxteren) via externe partij
 Nee

A17c. Aan gemiddeld hoeveel patiënten werd in 2007 per week weekafleveringen (van weekdoos en /of baxterrol) gedaan in thuisituaties of verzorgingshuizen?

gemiddeld aantal patiënten per week (afgerond op 10)

A17d. Wat was in 2007 het gemiddelde aantal geneesmiddelen per weekafleveringen? Hieronder worden geen geneesmiddelen verstaan, die los van de gebaxterde medicatie verstrekt zijn (oogdruppels, zepillen, zo nodig medicatie)?

aantal geneesmiddelen per weekaflevering

A18. Voorzag de apotheekhoudende in 2007 patiënten die in een verzorgingshuis woonden van weekafleveringen? (Meerdere antwoorden mogelijk)

- Ja, de weekafleveringen werden handmatig uitgevuld (farmatray)
- Ja, de weekafleveringen werden geautomatiseerd verzorgd (baxteren) door apotheker zelf
- Ja, de weekafleveringen werden geautomatiseerd verzorgd (baxteren) via externe partij
- Nee

A19a. Is de apotheek op dit moment HKZ of ISO gecertificeerd, en zo ja vanaf welk jaar?

- Ja, vanaf (jjjj)
- Nee

A19b. In hoeverre was er sprake van Certificering in 2007?

- Er was in 2007 geen sprake van certificering en/of voorbereiding tot certificering
- Wij waren in 2007 bezig met de voorbereiding tot certificering
- Wij hebben in 2007 voor het eerst een certificaat gehaald
- Er was een audit in 2007 in mijn apotheek
- Wij waren in 2007 reeds gecertificeerd en hadden in dat jaar geen audit

A20. Participeerde de apotheek in 2007 in een nachtdienstregeling

- Nee, de apotheek heeft een eigen nachtdienst regeling en is 7 dagen 24 uur per week verantwoordelijk voor de farmaceutische zorg
- Ja, de apotheek participeert in een nachtdienstregeling en doet eenmaal per weken dienst vanuit de eigen apotheek. Deze dienst wordt in de avond-, nacht- en zondagsdienst (ANZ) uitgevoerd als:
  - aanwezigheidsdienst
  - bereikbaarheidsdienst met korte vaste openingstijden
- Ja, de apotheek participeert in een nachtdienstregeling vanuit een centrale apotheek samen met andere apotheken

A21. Participeert de apotheek op dit moment in een Transmuraal Steunpunt in een ziekenhuis?

- Ja
- Nee

A22a. Participeerde u in 2007 in een FTO (Farmacotherapeutisch overleg)?

- Nee → Ga verder naar vraag A23a.
 Ja

A22b. Wat was het DGV niveau van het FTO overleg?

OMCIRKEL   NIVEAU 1 - 2 – 3 – 4

A22c. Was u mede verantwoordelijk voor het inhoudelijke gedeelte van het FTO overleg en de daarbij behorende voorbereidingen en organisatie?

- Ja
 Nee

A22d. Hoe vaak is er in 2007 FTO overleg geweest?

A22e. Wat was per FTO overleg de gemiddelde tijdsbesteding (inclusief voorbereiding)?

uren

A23a. Participeerde u in 2007 in een FTTO (Farmacotherapeutisch transmuraal overleg)?

- Nee → Ga verder naar vraag B1.
 Ja

A23b. Hoe vaak is er in 2007 FTTO overleg geweest?

A23c. Wat was per FTTO overleg de gemiddelde tijdsbesteding (inclusief voorbereiding)

uren

Deel B Omzet/inkoopwaarde/inkoopvoordelen/marge

1. Omzet/Inkoopwaarde

Bij onderstaande vragen kunt u de bedragen vermelden welke uw apotheek aan omzetwaarde ontvangen heeft en aan inkoopwaarde besteed heeft, met betrekking tot leveringen van artikelen over het boekjaar 2007. Alle bedragen dienen te worden ingevuld in euro's, exclusief BTW.

- B1. Heeft u in 2007 artikelen geleverd aan een instelling (zoals AWBZ-instellingen, andere apotheken of een dienstapothek), waarbij de verkregen inkoopvoordelen geheel of gedeeltelijk zijn doorgegeven aan deze instelling?**

- Ja
 Nee

Indien het antwoord op vraag B1 'ja' is, hoeft u de inkoopwaarde, de omzetwaarde en de inkoopvoordelen van gratis ontvangen en gratis doorgegeven leveringen niet of gedeeltelijk niet mee te nemen bij de beantwoording van alle volgende vragen.

- B2. Kunt u hieronder aangeven wat over het boekjaar 2007 in uw apotheek de totale omzet (in euro's) was, inclusief handverkoop, conform de financiële administratie/jaarrekening?**

Totale omzetwaarde	€	exclusief BTW
---------------------------	---	---------------

- B3. Splits de totale omzet uit naar onderstaande artikelgroepen:**

Categorie omzet	Omzetwaarde per artikelgroep
WMG-geneesmiddelen	€ exclusief BTW
Buiten-WMG-geneesmiddelen (excl. handverkoop)	€ exclusief BTW
Hulpmiddelen	€ exclusief BTW
Handverkoop	€ exclusief BTW

- B4. Geef hieronder aan wat in uw apotheek over het boekjaar 2007 de totale inkoopwaarde tegen taxe-prijzen was conform uw apotheek informatiesysteem (AIS)/management informatiesysteem. Het betreft hierbij de inkopen bij al uw leveranciers, zoals bijvoorbeeld de volgesorteerde groothandel, de rugzakgroothandel, overige groothandels en de farmaceutische industrie.**

Totale inkoopwaarde tegen Taxen	€	exclusief BTW
--	---	---------------

- B5. Splits in onderstaande tabel de totale inkopen tegen taxe-prijzen voor uw apotheek conform uw apotheek informatiesysteem (AIS)/management informatiesysteem uit over het boekjaar 2007 naar de taxewaarde per inkoopkanaal (specialité, generiek, parallel, overig)**

Inkoopkanaal	Inkoopwaarde tegen Taxen per inkoopkanaal
Specialité, single source	€ exclusief BTW
Specialité, multi source	€ exclusief BTW
Generiek	€ exclusief BTW
Parallel	€ exclusief BTW
Overige	€ exclusief BTW

- B6. Geef aan wat de totale netto inkoopwaarde van uw apotheek volgens de financiële administratie is (inkoopwaarde inclusief genoten kortingen):**

Totale netto inkoopwaarde	€	exclusief BTW
----------------------------------	---	---------------

- B7. Splits in onderstaande tabel de totale netto inkoopwaarde in uw apotheek over het boekjaar 2007 uit naar de inkoopwaarde per artikelgroep:**

Artikelgroep	Netto inkoopwaarde per artikelgroep	
WMG-geneesmiddelen	€	exclusief BTW
Overige (Buiten-WMG-geneesmiddelen, hulpmiddelen, verbandmiddelen en handverkoop)	€	exclusief BTW

- B8. Splits de totale netto inkoopwaarde in uw apotheek over het boekjaar 2007 uit naar de inkoopwaarde per inkoopkanaal:**

Inkoopkanaal	Netto inkoopwaarde per inkoopkanaal	
Specialité, single source	€	exclusief BTW
Specialité, multi source	€	exclusief BTW
Generiek	€	exclusief BTW
Parallel	€	exclusief BTW
Overige	€	exclusief BTW

- B9a. Vul in onderstaande tabel de inkoopwaarde voor de grootste leveranciers die samen 98% van de totale inkoopwaarde over 2007 verklaren:**

Leverancier	Inkoopwaarde	
	€	exclusief BTW
	€	exclusief BTW
	€	exclusief BTW
	€	exclusief BTW
	€	exclusief BTW
	€	exclusief BTW
	€	exclusief BTW
	€	exclusief BTW
	€	exclusief BTW
	€	exclusief BTW
	€	exclusief BTW
	€	exclusief BTW

B9b. Geef in onderstaande tabel de kortingspercentages die uw 5 grootste leveranciers (omzet) in 2007 hanteerden (op basis van de afgesloten contracten), uitgesplitst naar inkoopkanaal:

Leverancier	Kortingspercentage				
	Specialite, single source	Specialite, multi source	Generiek	Parallel	Overig
	%	%	%	%	%
	%	%	%	%	%
	%	%	%	%	%
	%	%	%	%	%
	%	%	%	%	%

B10. Vul in onderstaande tabel de gegevens voor alle via de apotheek ingekochte WMG-geneesmiddelen naar inkoopkanaal voor 2007:

Inkoopkanaal	Totale waarde ingekochte geneesmiddelen naar Taxe-prijs	Totale waarde geneesmiddelen naar netto inkoopprijs (onder aftrek van op factuur verleende korting)	Totale waarde van ontvangen bonussen in verband met het afnemen van grote volumes
Generiek	€	€	€
Specialité, single source	€	€	
Specialité, multi source	€	€	
Parallel import	€	€	
Overige	€	€	

B11a. Vul in onderstaande tabel de gegevens voor de daarin opgenomen lijst met ook extramuraal gebruikte geneesmiddelen voor zover deze via de apotheek zijn ingekocht voor 2007:

Extramuraal gebruikte geneesmiddelen voor zover deze via de ziekenhuisapotheek zijn ingekocht voor 2007				
	Werkzame stof (ATC-code)	Totale waarde ingekochte geneesmiddelen naar Taxe Prijs	Totale waarde geneesmiddelen naar netto inkoopprijs (onder aftrek van de op factuur verleende korting)	Multi Sourcing ingekocht bij
1	atorvastatine (C10AA05)	€	€	
2	salmeterol met andere astma / copd-middelen (R03AK06)	€	€	
3	pantoprazol (A02BC02)	€	€	
4	omeprazol (A02BC01)	€	€	

	Werkzame stof (ATC-code)	Totale waarde ingekochte geneesmiddelen naar Taxe Prijs	Totale waarde geneesmiddelen naar netto inkoopprijs (onder aftrek van de op factuur verleende korting)	Multi Sourcing ingekocht bij
5	etanercept (L04AB01)	€	€	
6	simvastatine (C10AA01)	€	€	
7	adalimumab (L04AB04)	€	€	
8	metoprolol (C07AB02)	€	€	
9	esomeprazol (A02BC05)	€	€	
10	formoterol met andere astma/copd-middelen (R03AK07)	€	€	
11	tiotropium (R03BB04)	€	€	
12	losartan (C09CA01)	€	€	
13	rosuvastatine (C10AA07)	€	€	
14	somatropine (H01AC01)	€	€	
15	allergeenextracten (V01AA)	€	€	
16	darbepoetine alfa (B03XA02)	€	€	
17	olanzapine (N05AH03)	€	€	
18	paroxetine (N06AB05)	€	€	
19	pravastatine (C10AA03)	€	€	
20	venlafaxine (N06AX16)	€	€	
21	oxazepam (N05BA04)	€	€	
22	acetylsalicylzuur (B01AC06)	€	€	
23	temazepam (N05CD07)	€	€	
24	diclofenac (M01AB05)	€	€	
25	metformine (A10BA02)	€	€	
26	carbasalaatcalcium (B01AC08)	€	€	
27	levothyroxine (H03AA01)	€	€	
28	hydrochloorthiazide (C03AA03)	€	€	
29	furosemide (C03CA01)	€	€	

	Werkzame stof (ATC-code)	Totale waarde ingekochte geneesmiddelen naar Taxe Prijs	Totale waarde geneesmiddelen naar netto inkoopprijs (onder aftrek van de op factuur verleende korting)	Multi Sourcing ingekocht bij
30	salbutamol (R03AC02)	€	€	
31	amoxicilline (J01CA04)	€	€	
32	ibuprofen (M01AE01)	€	€	
33	kunsttranen en andere indifferente preparaten (S01XA20)	€	€	
34	diazepam (N05BA01)	€	€	

B11b. Wat is de totale waarde van de ontvangen bonussen die zijn gebaseerd op afname van grote volumes per leverancier (additioneel op de kortingen per medicijn op factuur)?

2. Overige inkoopvoordelen

Bij onderstaande vragen dient u de bedragen te vermelden welke uw apotheek of praktijk aan overige inkoopvoordelen van de farmaceutische industrie en/of van de farmaceutische groothandel ontvangen heeft, met betrekking tot leveringen van artikelen over het boekjaar 2007. Alle bedragen dienen te worden ingevuld in euro's, exclusief BTW. Bij moeilijk te waarderen inkoopvoordelen dient u een geschatte waarde in te vullen. Waar mogelijk kunt u aansluiting zoeken bij uw aangifte inkomensbelasting of de aangifte vennootschapsbelasting van de betrokken BV's.

Nogmaals benadrukken wij dat het gaat om alle door uw apotheek of praktijk ontvangen voordelen, die samenhangen met de inkoop van geneesmiddelen. Hiermee worden alle voordelen bedoeld, ongeacht waar deze worden gerealiseerd (bijvoorbeeld de maatschap, een BV of in privé).

Ten slotte maken wij u erop attent dat naast de gevraagde inkoopvoordelen, ook inkoopnadelen (of ook wel negatieve kortingen) het object van onderzoek zijn. De waarde van inkoopnadelen is het gelijk aan het negatieve verschil tussen inkoopprijs en vergoedingsprijs. In de vragenlijst wordt hiernaar niet gevraagd. Voor de omvang van de inkoopnadelen maken de onderzoekers gebruik van gegevens uit een eerder onderzoek door het door SFK/KNMP.

B12a. Splits de waarde van de over het boekjaar 2007 ontvangen gratis geneesmiddelen uit naar de volgende artikelgroepen:

Artikelgroep	Waarde gratis geneesmiddelen
Totaal WMG-geneesmiddelen	€ excl. BTW
Totaal Buiten-WMG-geneesmiddelen	€ excl. BTW
Totaal overige (hulpmiddelen, verbandmiddelen en handverkoop)	€ excl. BTW

B12b. Indien u de waarde van de over het boekjaar 2007 ontvangen gratis geneesmiddelen niet uitgesplitst naar tariefgroep kunt aangeven, kunt u hier de totale waarde van de ontvangen gratis geneesmiddelen vermelden.

Totale waarde gratis geneesmiddelen	€	exclusief BTW
--	---	---------------

B13. Geef aan welke schenkingen en/of giften in natura en gratis diensten u over het boekjaar 2007 van de farmaceutische groothandel en/of farmaceutische industrie ontvangen heeft. Kruist u de van toepassing zijnde gift/schenking aan (*meerdere antwoorden mogelijk*):

- Uitnodigingen voor congressen, studiereizen, cursussen
- Opleidingen (niet noodzakelijkerwijs rechtstreeks relevant voor apothekersvak)
- Reizen, diners, theatervoorstellingen, golfclinics
- Kunstwerken
- Huisvesting (fysieke ruimte)
- Verbouwing, renovatie, onderhoudskosten
- Interieur/apotheekinrichtingen
- Kassasystemen, instrumentarium, weeginstrumenten, stickerapparaten,...
- Auto's, gunstige leasecontracten
- Computersystemen, software, AIS
- Apotheekrobots
- Gratis toegang tot website met allerlei marktinformatie, tools, databases (bv bijsluiters)
- Huisstijlontwerpen, drukwerk
- Diensten zoals accountancy, fiscaal advies
- Overige cadeaus, cadeaubonnen, vouchers
- Overig, namelijk

B14. Hieronder dient u aan te geven voor welk bedrag u schenkingen en/of giften in natura en gratis diensten hebt ontvangen over het boekjaar 2007, echter uitsluitend indien dit in totaal de 500 euro overschrijdt.

Totaal schenkingen en giften in natura en gratis diensten	€	exclusief BTW
--	---	---------------

B15. Heeft u een financieringsovereenkomst getroffen met één of meerdere van uw geneesmiddelenleveranciers?

Onder financieringsovereenkomsten worden in dit verband verstaan:

- Rentedragende leningen ontvangen van de farmaceutische industrie
- Afschrijvingslening
- Vooruit betaalde kortingen

- Ja
- Nee → Ga verder naar vraag B19.

B16. Zijn de rentevoorwaarden van uw geneesmiddelenleverancier voor rentedragende leningen gunstiger dan de marktrente?

- Ja
- Nee → Ga verder naar vraag B18a.

B17. Geef hieronder per rentedragende lening de hoogte van het gunstige rentepercentage en het totaal bedrag van de uitstaande lening aan:

	Rentepercentage	Totaal bedrag uitstaande lening per 31-12-2007
Lening 1	, %	€
Lening 2	, %	€
Lening 3	, %	€
Lening 4	, %	€

B18a. Is aan u over het boekjaar 2007 een bedrag kwijtgescholden door de financier?

- Ja
 Nee → Ga verder naar vraag B19

B18b. Wilt u aangeven welk bedrag aan aflossing u over het boekjaar 2007 is kwijtgescholden? Dit houdt tevens het vrijgekomen deel van een afschrijvingslening in.

Totaal kwijtgescholden bedrag aan aflossing:	€	excl. BTW
--	---	-----------

B19. Heeft uw in 2007 producten in consignatie gehad?

- Ja, gemiddelde consignatievoorraad in 2007: €
 Nee

B20. Had u als apotheek-eigenaar in 2007 (gedeeld) eigendom in een farmaceutische groothandel/industrie?

- Ja
 Nee → Ga verder naar vraag B25.

B21. Heeft u ter verkrijging van het belang destijds een kapitaalverstrekking (investering) gedaan?

- Ja, voor €
 Nee

B22. Hoe groot was uw belang in deze groothandel?

- >10%, namelijk % → Ga verder met vraag 24
 <10%

B23. Wat was de hoogte van het aan u uitgekeerde dividend over boekjaar 2007?

€	excl. BTW	→ Ga verder naar vraag 25
---	-----------	---------------------------

B24. Wat was de nettowinst over boekjaar 2007 van deze groothandel?

€	excl. BTW
---	-----------

B25. Was uw apotheek in 2007 aangesloten bij groep apotheken waar collectief inkoopafspraken zijn gemaakt?

Ja

Nee → Ga verder naar vraag B28a

B26. Geef aan welk (deel van het) gezamenlijk inkoopvoordeel uit het inkoopcollectief aan u toekomt over het boekjaar 2007 (voor zover niet reeds meegenomen bij het invullen van de andere vragen):

Totaal inkoopvoordeel via inkoopcollectief	€	excl. BTW
---	---	-----------

B27. Geef aan op welke artikelgroep het inkoopvoordeel betrekking heeft:

Artikelgroep	Inkoopvoordeel via inkoopcollectief
Totaal WMG-geneesmiddelen	€ excl. BTW
Totaal Buiten-WMG-geneesmiddelen	€ excl. BTW
Totaal overige (hulpmiddelen, verbandmiddelen en handverkoop)	€ excl. BTW

B28a. Hadden in 2007 groothandels eigendom (een aandeel) in uw bedrijf?

Ja

Nee → Ga verder naar vraag B29.

B28b. Hoe groot was het belang van deze groothandels gezamenlijk in uw organisatie?

>10%, namelijk % → Ga verder naar vraag 26d.

<10%

B28c. Hebben deze groothandels ter verkrijging van dit belang destijds een kapitaalverstrekking (investering) gedaan?

Ja, voor €

Nee

B28d. Vul de hoogte in van het door u verstrekte dividend over boekjaar 2007 aan deze apotheken:

€ <input type="text" value=""/>

B29. Hieronder dient u het bedrag in te vullen aangaande de over het boekjaar 2007 ontvangen bijzondere adviseursvergoedingen. Onder bijzondere adviseursvergoedingen wordt verstaan het verstrekken van informatie aan farmaceutische groothandels of – industrie, over omzetpatronen uit de eigen praktijk en daaraan gerelateerde adviezen.

Totaal bijzondere adviseursvergoedingen	€	excl. BTW
--	---	-----------

- B30. Retourzendingen; hoeveel (in omzet) ontvangt uw organisatie jaarlijks retour aan geneesmiddelen die over de houdbaarheidsdatum zijn?
Wat gebeurt er met deze retourzendingen, staat hier nog een financieel voordeel tegenover richting de oorspronkelijke afnemer (volume)?**

Totale omvang van bedragen die zijn uitbetaald voor retourzendingen	Totale omvang van bedragen die zijn uitbetaald voor retourzendingen die gevolg waren van overschrijden houdbaarheidsdatum	Effect retourzendingen
€	€	

- B31. Heeft u over het boekjaar 2007 inkoopvoordelen ontvangen in privé, in een BV of andere entiteit welke u niet heeft ingevuld in de vragenlijst? ?**

- Ja
 Nee → Ga verder naar vraag B33.

- B32. Kunt u deze ontvangen inkoopvoordelen in privé of BV omschrijven en het bedrag vermelden?**

Ontvangen inkoopvoordelen in privé of BV	€	excl. BTW
Omschrijving		

- B33. Andere vormen van kortingen, bonussen, voordelen verstrekt aan u als apotheker. Zijn er nog andere verschijningsvormen niet aan de orde geweest?**

- Ja, geef op welke vorm en omvang in onderstaande tabel
 Nee → Ga naar vraag B34.

Voordeel	Omvang
	€
	€
	€

- B34. Geef aan wat het preferentiebeleid betekent en/of door u afgesloten contracten met laagste prijsgarantie of bandbreedte afspraken voor uw apotheek gemeten in lagere omzet resp. minder inkoopvoordelen (op jaarbasis):
Doe dit aan de hand van de gegevens over de maand juni ten opzichte van de maanden t/m mei 2008 in beeld te brengen.**

Lagere omzet	€	excl. BTW
Lager bedrag inkoopvoordelen	€	excl. BTW

B35. Vul in onderstaande tabel de wijzigingen die voor wat betreft de inkoopvoordelen in de contracten van de vijf belangrijkste leveranciers zijn aangebracht:

Leverancier	Afspraak oud	Afspraak nieuw

B36. Hebben uw leveranciers thans reeds aangegeven de bezorgkosten van medicijnen in rekening te gaan brengen? Zo ja, geef een inschatting van de meerkosten op jaarbasis.

Ja → Geschatte meerkosten €

Nee

B37. Hebben de recente ontwikkelingen op het gebied van geneesmiddelen prijzen en verplicht gebruik van goedkopere geneesmiddelen merkbare gevolgen voor uw apotheekorganisatie (meerdere antwoorden mogelijk)?

Openstaande vacatures (2^e apotheker, assistentes, overig personeel) worden niet opgevuld

(Voorgenomen, aangezegd, uitgevoerd) ontslag van personeel

Stopzetting bepaalde activiteiten te weten: (bijv transmurale steunpunten, bepaalde zorgactiviteiten etc.)

Anders, namelijk

Deel C Marktontwikkelingen en leverancierrelaties

C1. Op welke wijze wordt u benaderd door middel van marketing door de Nederlandse fabrikanten, groothandels en importeurs? Kunt u daarbij iets aangeven over:

- de aard van het contact
- de frequentie van de contracten
- en verschillen tussen leveranciers

de aard van het contact	
de frequentie van de contracten	
verschillen tussen leveranciers	

C2. Neemt u ontwikkelingen waar in de wijze waarop de groothandel zijn onderhandelingspositie probeert te versterken?

- Ja
 Nee

Zo ja:

- Op welke wijze probeert de groothandel dat te doen?
- Neemt u pogingen tot voorwaartse integratie (bijvoorbeeld het overnemen van taken in het ziekenhuis) waar?
- Neemt u pogingen tot achterwaartse integratie (bijvoorbeeld importactiviteiten en productie van medicijnen) waar?

Wijze groothandel	
Voorwaartse integratie	
Achterwaartse integratie	
Overige	

C3 Welke rol speelt internet voor uw bedrijf in de relatie met afnemers en welke nieuwe toepassingen komen hier de komende jaren bij?

Rol van internet:	
Nieuwe toepassingen:	

C4. Welke stelling is – op basis van uw ervaringen – op dit moment het meest van toepassing op het verstrekken van kortingen en voordelen op WMG-geneesmiddelen aan apothekhoudenden?

a. Voor het inkoopkanaal ‘specialité’

- De groothandel beslist zelfstandig welke kortingen en voordelen aan apothekhoudenden worden verstrekt (waarbij uiteraard onderhandeling met afnemers plaatsvindt).
- De groothandel beslist zelfstandig welke kortingen en voordelen aan apothekhoudenden worden verstrekt (waarbij uiteraard onderhandeling met afnemers plaatsvindt), maar laat zich in het bepalen van kortingen en voordelen aan apothekhoudenden sterk leiden door ‘richtlijnen’ die haar toeleveranciers – de fabrikanten en importeurs – daarvoor aangeven.
- De toeleveranciers – fabrikanten en importeurs- bepalen feitelijk de prijsstelling in de keten: zij leggen kortingen en voordelen met hun afnemers – groothandels - vast, inclusief afspraken over de kortingen en voordelen die door groothandels aan apothekhoudenden worden verstrekt.

b. Voor het inkoopkanaal ‘generiek’

- De groothandel beslist zelfstandig welke kortingen en voordelen aan apothekhoudenden worden verstrekt (waarbij uiteraard onderhandeling met afnemers plaatsvindt).
- De groothandel beslist zelfstandig welke kortingen en voordelen aan apothekhoudenden worden verstrekt (waarbij uiteraard onderhandeling met afnemers plaatsvindt), maar laat zich in het bepalen van kortingen en voordelen aan apothekhoudenden sterk leiden door ‘richtlijnen’ die haar toeleveranciers – de fabrikanten en importeurs – daarvoor aangeven.
- De toeleveranciers – fabrikanten en importeurs- bepalen feitelijk de prijsstelling in de keten: zij leggen kortingen en voordelen met hun afnemers – groothandels - vast, inclusief afspraken over de kortingen en voordelen die door groothandels aan apothekhoudenden worden verstrekt.

Deel D Verschijningsvormen (doorbelaste kosten) centrale organisaties

Afhankelijk van het feit of de apotheek (in 2007) onderdeel uitmaakt van een groep van apotheker-eigenaren (samenwerkende apotheken) of van een groep van niet-apotheker-eigenaren (ketenapotheken, met of zonder groothandel binnen de groep) is het goed mogelijk dat een deel van de activiteiten en daaraan gerelateerde kosten worden gemaakt vanuit een andere entiteit dan de apotheek en wel of niet worden doorbelast aan de vennootschap van de apotheek. Dit worden de centrale kosten genoemd

De vragen in **deel D** gaan over het wel of niet voorkomen van centrale kosten en op welke wijze deze worden doorbelast aan de vennootschap van de apotheek.

D1a. Hoe werd de apotheek op 1 januari 2007 gedreven?

- Als apotheekvoorziening van een apothekhoudende huisarts → Ga verder naar vraag D1b.
- Als zelfstandige economische eenheid (BV, eenmansbedrijf) → Ga verder naar vraag D1b.
- In volledig eigendom als onderdeel van een groep apotheken van apothekers-eigenaren → Ga verder naar vraag D2.
- In onvolledig eigendom (gedeeld eigendom met holding) of in loondienst als onderdeel van een groep apotheken van niet-apothekers-eigenaren, met een groothandel → Ga verder naar vraag D2.
- In onvolledig eigendom (gedeeld eigendom met holding) of in loondienst als onderdeel van een groep apotheken van niet-apothekers-eigenaren, zonder een groothandel → Ga verder naar vraag D2.

D1b. Maakte u in 2007 deel uit van een maatschap of samenwerkingsverband met andere apothekhoudende / huisartsen ?

- Nee → Ga verder naar deel E
- Ja

D1c. Zo ja, uit hoeveel apotheken/ apothekhoudende huisartsen bestond in 2007 deze maatschap?

D1d. Bent u als apothekhoudende onderdeel van een samenwerkingsverband "Apotheker en huisarts onder één dak" (AHOED)?

- Ja
- Nee → Ga verder naar deel E

D2. Werden er binnen de groep centrale activiteiten uitgevoerd die aan uw apotheek werden doorbelast?

- Nee, er werden geen centrale activiteiten uitgevoerd → Ga verder naar deel E.
- Ja, er werden activiteiten centraal uitgevoerd, maar deze werden **niet doorbelast** aan de vennootschap van de apotheek → Ga verder naar vraag D5.
- Ja, er werden activiteiten centraal uitgevoerd en deze worden doorbelast / in rekening gebracht bij de vennootschap van de apotheek → Ga verder met vraag D3.
- Ja, sommige centrale kosten werden wel doorbelast, maar niet allemaal → Ga verder met vraag D3.

D3. Hoe werden deze centrale kosten doorbelast (meerder antwoorden mogelijk)

- Op factuurbasis op basis van geleverde prestaties
- Op factuurbasis op basis van vooraf overeengekomen vaste bedragen
- Via interne rekening courant doorbelastingen

Anders, nl

D4. Hoe werden de doorbelastingen van centrale kosten in de administratie van de apotheekvennootschap verwerkt:

- Op de kostensoort waarop deze betrekking hadden
- Als algemene / doorbelaste kosten
- Als intercompany kosten

Anders, nl

D5. Worden er aan de vennootschap van uw apotheek kosten vanuit een centrale organisatie doorbelast die niet direct in verband staan met de praktijkkosten van uw apotheek ?

☐ Nee	
☐ Ja, nl	omschrijving 1
	omschrijving 2
	omschrijving 3

D6. Alleen van toepassing als onder vraag D2. is geantwoord:

- *'Ja, er werden activiteiten centraal uitgevoerd, maar deze werden niet doorbelast aan de vennootschap van de apotheek'* of
- *'Ja, sommige centrale kosten werden wel doorbelast, maar niet allemaal'*

Let op: Deze vraag dient beantwoord te worden vanuit de centrale organisatie

Geef aan welke activiteiten niet zijn doorbelast die feitelijk wel toerekenbaar zijn als decentrale praktijkkosten (meerdere antwoorden mogelijk) en geef aan wat een redelijke doorbelasting over 2007 zou zijn geweest op basis van de genoten diensten:

	pro forma doorbelasting 2007
Huisvesting	
Vastgoed (verbouwingen, onderhoud en beheer)	
Personeels- salarisadministratie	
Opleidingen	
Financiële administratie (personeel + systeemkosten)	
Control	
Regiomanagement	
Kwaliteit management	
Beheer Apotheek Informatie systeem	
Overige ICT beheer	
Contractenbeheer	
Overig juridisch en belastingadvies	
Marketing	
Rente / financieringskosten	
Overige nl,	
Overige nl,	
Overige nl,	

Deel E FINANCIËLE GEGEVENS PRAKTIJKKOSTEN

De vragen in deel E dienen in geval van een maatschap met apothekers/huisartsen voor de gehele maatschap te worden ingevuld.

E1. Samenvatting resultatenrekening en balans

E1.1 Resultatenrekening 2007 (volgens jaarrekening)	
Opbrengsten	
Omzet WTG geneesmiddelen	
omzet buiten-WTG en handverkopen	
Inkoopwaarde	
Brutomarge	€ 0,00
Overige opbrengsten	
Receptregelvergoeding	
AWBZ-belevering	
Overige opbrengsten / baten	
Totaal overige opbrengsten	€ 0,00
Totaal opbrengsten	€ 0,00
Kosten	
Personeelskosten	
Overige personeelskosten	
Huisvestingskosten	
Afschrijvingen	
Computerkosten / ICT	
Auto- en bezorgkosten	
Algemene kosten	
Financiële lasten/rente	
Vrij in te vullen	
Vrij in te vullen	
Totaal kosten	€ 0,00
Vennootschapsbelasting	
Netto-resultaat	€ 0,00

E1.2 Financieringsstructuur/balans per 31 december 2007 resp. 2006

	31-dec-07	31-dec-06
Vaste Activa		
Goodwill		
Materiele vaste activa		
- grond, gebouwen, verbouwingen		
- Inrichting, instrumentarium & inventaris		
- Computers		
Financiële Vaste activa		
- deelnemingen		
- waardepapieren, overige effecten		
Vlottende Activa		
Vorraden		
Vorderingen		
Liquide middelen		
Totaal Activa	€0,00	€0,00
Eigen vermogen		
Vorzieningen		
Langlopende leningen		
Leningen o/g kredietinstellingen (banken)		
Leningen o/g farmaceutische instellingen		
Lease verplichtingen		
Kortlopende schulden		
schulden aan kredietinstellingen/ lease instellingen		
overige schulden		
Totaal passiva	€0,00	€0,00
verschil	€0,00	€0,00

E1.3 Indien er leningen zijn ter financiering van betaalde goodwill, kunt u dan de resterende schuld en rentepercentage vermelden.

	Rentepercentage	Restschuld 31-12-2007	Restschuld 31-12-2006
Lening 1	, %	€	€
Lening 2	, %	€	€

E1.4 Aangegane financiële verplichtingen

De financiële positie van een apotheek wordt mede bepaald door de meerjarige (financierings)verplichtingen die zijn aangegaan, maar nog niet blijken uit de balans per 31 december 2007. Indien van toepassing, verzoeken wij u voor dit inzicht een aantal gegevens te verstrekken:

Aard van de verplichting	Jaarlijkse verplichting (bedrag)	Looptijd verplichting
Financiering nieuwbouw	€	
Financiering ICT en robotisering	€	
Financiering goodwill	€	
Overige financiering	€	
Huurverplichtingen	€	
Overige verplichtingen	€	

E2. Personeelskosten/inkomen apotheker

E2.1a Is het inkomen van de 1^e apotheker verantwoord via de salarisadministratie en personeelskosten van de apotheek

- Ja →Ga verder met vraag E2.2
 Nee

E2.1b Is het inkomen van de (1^e) apotheker onderdeel van een managementvergoeding die wordt betaald door de holding?

- Ja, bedrag van de managementvergoeding €
 Nee →Ga verder met vraag E2.2

E.2.2 Lonen en salarissen

E2.2 Lonen en salarissen					
Volgens grootboekadministratie / jaarrekening					
Lonen en salarissen					C 0
Sociale lasten					
Pensioenlasten					
Overige salariskosten					
Specificatie overige salariskosten					
Dotatie pensioenvoorziening directie					C 0
ontvangen ziekgeld					
ontvangen subsidies lage lonen					
(omschrijving)					
(omschrijving)					
(omschrijving)					
(omschrijving)					
(omschrijving)					
onverklaard					
(max 2% van totaal onder B)					
Salariskosten volgens salarisadministratie / verzamelloonstaat					
	aantal FTE (obv SV dgn)	bruto loon (incl. vak geld)	sociale lasten werkgever	pensioenlasten werkgever	Totaal
1e apotheker / directie					0

E2.3 Overige personeelskosten

Onderstaand volgt een (niet limitatief) overzicht van kostensoorten die gerekend kunnen worden tot de overige personeelskosten.

Indien in de administratie van de apotheek genoemde kostensoorten elders zijn opgenomen (bijvoorbeeld onder algemene kosten) dan wordt verzocht deze kosten voor zover identificeerbaar in deze vragenlijst te herrubriceren.

- Spaarregelingen
- Wervingskosten
- Verhuiskosten vergoedingen
- Consumpties / kantine / maaltijden
- Opleidingskosten / cursussen
- Jubilea, verjaardagen
- Bedrijfsuitjes
- Reis- en verblijfkosten
- Arbo diensten
- Bedrijfskleding
- Personeelsgebonden verzekeringen
- Arbo- verzuimkosten
- Kosten uitzendkrachten

E2.4 Volgens grootboekadministratie / jaarrekening

Totaal overige personeelkosten €0,00

Bij herrubricering (indien van toepassing)

Overige personeelskosten opgenomen in andere hoofdrubrieken van de administratie

(omschrijving)

(omschrijving)

(omschrijving)

(omschrijving)

(omschrijving)

(omschrijving)

€0,00

Af herrubricering (indien van toepassing)

(omschrijving)

(omschrijving)

(omschrijving)

€0,00

Totaal overige personeelskosten

€0,00

E3 Huisvestingskosten

E3.1 Huisvestingskosten

Onderstaand volgt een (niet limitatief) overzicht van kostensoorten die gerekend kunnen worden tot de huisvestingskosten van de apotheek.

Indien in de administratie van de apotheek genoemde kostensoorten elders zijn opgenomen (bijvoorbeeld onder algemene kosten) dan wordt verzocht deze kosten voor zover identificeerbaar in deze vragenlijst te herrubriceren.

- Huur en servicekosten
- Belastingen en verzekeringen (voorzover huisvesting gerelateerd)
- Water / energie
- Schoonmaakkosten
- Beveiligingskosten
- Dagelijks onderhoud
- Dotatie voorziening groot onderhoud

E3.1 Pand, verbouwingen en inrichting			
Volgens verloopoverzicht Materiele Vaste Activa (balans)			
	Historische aanschafwaarde	Afschrijvings termijn (in % per jaar)	Afschrijvings- kosten 2007
pand			
verbouwingen			
inrichting			
totaal	€0,00		€0,00
Afschrijvingskosten pand, verbouwingen en inrichting			€0,00
Huisvestingskosten excl. afschrijvingen volgens grootboekadministratie / jaarrekening			€0,00
Bij herrubricering (indien van toepassing)			
Huisvestingskosten opgenomen in andere hoofdrubrieken van de administratie			
(omschrijving)			
(omschrijving)			
(omschrijving)			
(omschrijving)			
(omschrijving)			
(omschrijving)			€0,00
Af herrubricering (indien van toepassing)			
(omschrijving)			
(omschrijving)			
(omschrijving)			€0,00
Totaal huisvestingskosten			€0,00

E3.2 WOZ waarde

Wat was WOZ waarde van uw apotheekpand?

waarderingsjaar 2007	
-----------------------------	--

E4 Afschrijvingen

E4 Afschrijvingen			
Volgens verloopoverzicht Materiele Vaste Activa (balans)			
	Historische aanschafwaarde	Afschrijving termijn (in % per jaar)	Afschrijvings- kosten 2007
Instrumentarium / installaties			
Inventaris			€ 0,00 X
Volgens grootboekadministratie / jaarrekening			
Totaal afschrijvingskosten in resultatenrekening			€ 0,00 Y
verschil X - Y			€ 0,00 Z
Oorzaak verschil Z (X - Y)			
Afschrijvingskosten goodwill			
Afschrijvingskosten auto's			
Afschrijvingskosten computer / ICT			
Boekresultaat op verkopen / afstotingen van vaste activa			
(omschrijving)			
(omschrijving)			
(omschrijving)			
(omschrijving)			
onverklaard		(max 2% van totaal onder Y)	€ 0,00 Z

E5 ICT-kosten

Onderstaand volgt een (niet limitatief) overzicht van activiteiten / componenten die gerekend kunnen worden tot de computer / ICT kosten van de apotheek.

***I* Apotheek Informatie systeem**

Hardware

- databaseserver inclusief back-up en noodvoorzieningen
- werkplek computers incl. beeldschermen, toebehoren en operatingsystems
- diverse printers (tbv etiketten, recepten, bijsluiters, informatiefolders, kwitanties, rekeningen, systemen)
- voorraadbeheer en bestel systeem
- aflevercontrole systeem (incl. barcode scanners en PC)
- kassasysteem (incl. barcode scanners en PC)
- weegcomputer (tbv magistrale bereidingen)
- digitaal archiveringssysteem (receptenscanner)
- lokale netwerkinfrastructuur (incl. bekabeling/switches/patchkast)
- thuiswerkplek apotheker(s) (incl. communicatiesysteem/VPN)

Software

- tbv ondersteuning onder a) genoemde hardware
- tbv koppeling aan systemen andere zorgverleners (bijv. receptenkoppeling met voorschrijvers)
- tbv elektronische dienstwaarneming (OZIS) – zie ook onder 3
- tbv koppeling aan administratieve systemen (Exact, SFK e.d.)
- programmatuur voor kantoorautomatisering (inclusief office, financiële administratie)
- tbv receptenscanner (extra inkooplicenties)
- tbv remote verbinding thuiswerkplek-apotheek
- antivirussoftware & onderhoud
- abonnementen op KNMP taxe/ SHB
- abonnementen op receptenpostbus (EDIFACT)

Infrastructuur

- ADSL met VPN, router installatie en abonnement (tbv remote support, dienstwaarneming, COV on-line, internet, CHA, e-mail, website, postbussystemen)
- Abonnementkosten voor centraal (laten) hosten van Apotheek Informatie Systeem (incl. backup, dienstwaarneming)

Kosten voor implementatie, installatie van systemen met bijbehorende conversiekosten

Onderhoudskosten voor alle hardware en software (licenties)

Scholingskosten

Overige automatiseringskosten in de apotheek

- robot (incl. software voor koppeling met AIS)
- baxtermachine (incl. software voor koppeling met AIS)
- website (incl. software voor koppeling met AIS (oa herhaalrecepten))

***II* Ketenbeheer & integratie**

Hardware, software, infrastructurele voorzieningen, installatie- en conversiekosten t.b.v. ketenbeheer en integratie ICT-systemen bij groepen apotheken.

III ICT kosten per regio

Naast de lokale ICT kosten per apotheek maken apotheken ook in toenemende mate kosten voor opzetten en onderhouden van gemeenschappelijke regionale ICT voorzieningen om onderling elektronisch medicatiegegevens te kunnen uitwisselen. Het betreft hier -naast de aanvullende investeringen in de eigen apotheekautomatisering- bijdragen voor eenmalige project kosten en kosten voor de instandhouding van een regionale beheerorganisatie

Projectkosten

Kosten voor inzet interne of externe projectleiding voor implementatie regionale gegevensuitwisseling.

Kosten beheerorganisatie

Kosten die gemaakt worden voor inzet personeel en overige kosten van een beheerorganisatie. Daarbij kunnen de volgende kosten onderscheiden worden

- ICT ondersteuning en coördinatie
- Functioneel applicatiebeheer
- Secretariaat en administratie

E5 ICT Kosten			
Volgens verloopoverzicht Materiele Vaste Activa (balans)			
	Historische aanschafwaarde	Afschrijvings termijn (in % per jaar)	Afschrijvings- kosten 2007
Computers / ICT			
Indien mogelijk splitsen in:			
Hardware			
Software			
Infrastructuur			
	€ 0,00		€ 0,00
<i>Vershil</i>	€ 0,00		€ 0,00
Afschrijvingskosten Computers / ICT			€ 0,00
Computerkosten / ICT volgens grootboekadministratie / jaarrekening			€ 0,00
<i>Bij herrubricering (indien van toepassing)</i>			
Computerkosten opgenomen in andere hoofdrubrieken van de administratie			
(omschrijving)			
(omschrijving)			
(omschrijving)			
(omschrijving)			
(omschrijving)			
			€ 0,00
<i>Af herrubricering (indien van toepassing)</i>			
(omschrijving)			
(omschrijving)			
(omschrijving)			
			€ 0,00
Totaal computerkosten			€ 0,00

E6 Autokosten en bezorgkosten

E6 Auto- en bezorgkosten			
Volgens verloopoverzicht Materiele Vaste Activa (balans)			
	Historische aanschafwaarde	Afschrijvings- termijn (in % per jaar)	Afschrijvings- kosten 2007
Auto's			
Afschrijvingskosten Auto's			€0,00
Auto- en bezorgkosten volgens grootboekadministratie / jaarrekening			€0,00
Totaal Auto- en bezorgkosten			€0,00
Zakelijke kilometers 1e apotheker			

E7   Algemene kosten

E7.1   Algemene kosten

Onderstaand volgt een (niet limitatief) overzicht van activiteiten / componenten die gerekend kunnen worden tot de algemene kosten van de apotheek.

- contributie med.instel.
- overige contributies
- kosten CHA
- voorlichting & PR
- formulekosten,kostenwebsite etc.
- drukwerk
- representatie
- boeken, taxen & vakliteratuur
- kosten salarisadministratie
- accountants- en administratiekosten
- porti en zegels
- telefoon, telecom, fax/datalijn
- bedrijfskleding e.d.
- utensilien
- onderhoud instrumenten
- vracht en bezorgkosten (extern)
- kosten emballage
- spillage en breuk
- retourzendingen
- oninbare vorderingen, incassokosten, diefstal
- afvalverwerking
- kosten bank- en giro
- overige verzekeringen (aansprakelijkheid etc.)
- kosten onderhandelingen
- dienstregeling/waarneming/ noodspreekuren
- doorbelasting staforganisatie/ administratie
- aanloopkosten
- transmurale gegevensuitwisseling
- certificering (initiële kosten)
- certificering (audit kosten)
- weekdosis-leveringen (excl. geneesmiddel en bezorgkosten)
- reclame
- kopieerapparatuur incl. verbruiksmateriaal
- beveiligingscamera/video- of computeropslag
- onderhoud apparatuur
- vernietiging geneesmiddelen en privacy materiaal
- kosten betalingsverkeer (PIN/chip, onderhoud/)

E7.1 Algemene kosten

Volgens grootboekadministratie / jaarrekening

Totaal algemene / overige kosten € 0,00

af (indien van toepassing)

(Overige) personeelskosten in algemene / overige kosten € 0,00

Huisvestingskosten in algemene / overige kosten € 0,00

Computer / ICT kosten in algemene / overige kosten € 0,00

Auto- en bezorgkosten in algemene / overige kosten € 0,00

bij (indien van toepassing)

Emballage onder inkoopwaarde van de omzet

Spillage en breuk onder inkoopwaarde van de omzet

afschrijving dubieuze debiteuren onder omzet

(omschrijving)

(omschrijving) € 0,00

Totaal Algemene kosten € 0,00

Geef een verbijzondering van de volgende kosten (zoals opgenomen onder de overige / algemene kosten)

certificering (initiële kosten)

certificering (audit kosten)

Totaal certificeringskosten € 0,00

weekdosis-leveringen (excl. geneesmiddel en bezorgkosten)

E7.2 Kosten weekafleveringen

Indien van toepassing: wordt het uitvullen / verpakken van weekafleveringen door eigen personeel zelf gedaan of is het uitbesteed

- uitbesteed
- door eigen personeel → Ga verder naar vraag E7.4
- niet van toepassing, er waren in 2004 geen weekafleveringen → Ga verder naar vraag E7.4

E7.3 Verwerking kosten weekafleveringen

Op welke wijze wordt de uitbestede (verpakkings)kosten van weekafleveringen verwerkt in de financiële administratie

- Deze kosten worden geboekt onder inkoopwaarde van de omzet en
  - zijn niet separeerbaar omdat deze inkoop geschiedt bij dezelfde leverancier(s) waar ook de medicijnen worden ingekocht
  - zijn wel separeerbaar omdat de inkoop geschiedt bij andere leveranciers dan waar de medicijnen worden ingekocht
- Deze kosten worden op een aparte grootboekrekening geboekt (separaat van de inkoopwaarde van de omzet)

E7.4 Kosten emballage

Op welke wijze wordt emballage ingekocht en verwerkt in de financiële administratie

- Emballage wordt geboekt onder inkoopwaarde van de omzet en
  - zijn niet separeerbaar omdat de emballage bij dezelfde leverancier(s) wordt gekocht als de medicijnen
  - zijn wel separeerbaar omdat de emballage bij andere leverancier(s) wordt gekocht dan waar de medicijnen worden ingekocht
- Emballage wordt op een aparte grootboekrekening geboekt (separaat van de inkoopwaarde van de omzet)

E7.5 Kosten spillage en breuk

Op welke wijze wordt spillage en breuk verwerkt in de financiële administratie

- Spillage en breuk is (per saldo) verwerkt onder inkoopwaarde van de omzet en
  - is niet separeerbaar omdat voorraadmutaties als gevolg van spillage en breuk niet specifiek worden geregisterd in het AIS
  - zijn wel separeerbaar omdat voorraadmutaties als gevolg van spillage en breuk als zodanig specifiek worden geregistreerd in het AIS
- Spillage en breuk worden op een afzonderlijke grootboekrekening geboekt (separaat van de inkoopwaarde van de omzet)

E8 Financiële baten en lasten

E8.1 Financiële baten en lasten

E8 Financiële baten en lasten	
Financiële baten	
Renteopbrengsten*	
Dividenden over effecten	
Rente vergoedingen Zorg verzekeraars	
Rente vergoeding Farmaceutische groothandel	
Rente vergoeding belastingdienst	
Overige financiële baten (omschrijving)	
Overige financiële baten (omschrijving)	
	€0,00
* over financiële vaste activa en liquide middelen	
Financiële lasten	
Rente krediet en lease-instellingen**	
Rente rekeningcourant directie	
Rente Belastingdienst	
Overige financiële lasten (omschrijving)	
Overige financiële lasten (omschrijving)	
	€0,00
Totale financiële baten en lasten	€0,00
** inclusief bankkosten en boete rente conversies ed.	

Controleberekening ter controle op aansluiting ingevulde bedragen onder E2 tot en met E8 met cijfers volgens jaarrekening (E1). Deze controle is een check om te voorkomen dat bedragen verkeerd of dubbel worden verwerkt.

Controleberekening	
Kosten volgens jaarrekening	0
Kosten volgens vragenlijst	
D2 Personeelskosten	0
D3 Huisvestingskosten	0
D4 Afschrijvingskosten	0
D5 Kosten ICT	0
D6 Auto - en bezorgkosten	0
D7 Algemene kosten	0
D8 Financiële baten en lasten	0
Totale kosten volgens vragenlijst	0
Niet verantwoorde kosten	0

E8.1 Indien de niet verantwoorde kosten groter dan of gelijk zijn aan 2% van de kosten volgens jaarrekening, verzoeken wij u een mogelijke verklaring (en) hiervoor te geven.

E8.2 Kosten AHOED

Heeft u voor deelname aan een AHOED een vergoeding aan betreffende huisarts(en) betaald?

- Ja, geef in onderstaand tabel aan hoeveel en in welk jaar.
- Nee -> Ga verder naar vraag E9.1

Bedrag (in euro's)	Jaar	Afschrijving 2007

E9 Overige vragen met betrekking tot praktijkkosten

E9.1 Zijn in de opbrengsten en/of kosten posten begrepen die incidentele of éénmalige kosten of baten betreffen, bijv. posten die nog betrekking hebben op oude jaren, kosten die niet jaarlijks terugkomen, etc.?

Zo ja, nadere specificatie:

Omschrijving		

E9.2 Zijn er praktijkkosten die naar uw mening niet tot uitdrukking komen in de jaarrekening/jaarstukken, maar waar wel rekening mee gehouden dient te worden?

Zo ja, nadere specificatie:

meewerkende partner		
afschrijvingskosten eigen pand		
financieringslasten eigen pand		
kosten via persoonlijke holding (naar kostensoort uitsplitsen)		
Omschrijving		

E10 Kostentoerekening

Naast de indeling van de kosten op basis van kostensoorten kunnen de kosten ook worden toegerekend aan de specifieke functies van een apotheek/apotheker. Hoewel de administratie over het algemeen niet zal zijn ingericht om deze kostentoerekening zichtbaar te maken, verzoeken wij u een betrouwbare inschatting te geven (procentuele verdeling):

	Inkoop en distributie	Patiënten-advisering	Advies aan andere zorg-aanbieders	Advisering formularium-ontwikkeling
Inzet apotheker				
Inzet overig personeel				
Huisvesting				
Afschrijving inventaris/instrumentarium				
ICT				
Auto- en bezorging				
Algemene kosten				

Korte toelichting op de wijze van toerekening:

Inzet apotheker	
Inzet overig personeel	
Huisvesting	
Afschrijving inventaris/instrumentarium	
ICT	
Auto- en bezorging	
Algemene kosten	

Deel F Verdeelsleutels apotheekdeel bij apotheekhoudende huisartsen

- F1. Hoe groot was het totale personeelsbestand van uw huisartsenpraktijk gemiddeld in 2007 en hoeveel daarvan rekent u procentueel toe aan het apotheekdeel

	In FTE o.b.v. 38 uur	% toerekening aan apotheekdeel
Apotheekhoudend huisartsen	,	%
Huisartsen	,	Nvt
	In FTE o.b.v. 36 uur	% toerekening aan apotheekdeel
Assistentes	,	%
Uitzendkrachten	,	%
Overig personeel	,	%

- F2. Wat was in 2007 de contractuele oppervlakte van de praktijkruimte en hoeveel daarvan is (in)direct toerekenbaar aan het apotheekdeel

Totale praktijkoppervlakte	m ²
Hiervan direct aanwijsbaar aan apotheekdeel	m ²
Hiervan direct aanwijsbaar aan huisartsendeel	m ²
Hiervan gecombineerd gebruik apotheek- huisartsdeel	m ²
Totaal	m²

- F3. Hoe groot schat u het deel van de totale kosten (exclusief personele kosten, exclusief huisvestingskosten), dat als praktijkkosten van het apotheekdeel kan worden aangemeld?

--

S I G N I F I C A N T

Toelichting bij vragenlijst voor apothekhoudenden

Onderdeel van het onderzoek naar inkoopvoordelen en
praktijkkosten in 2007 bij apothekhoudenden

Utrecht, 14 juli 2008
H.H. Huizendveld RA
ConQuaestor
Versie 1.0

Inleiding

Deze toelichting en de bijbehorende vragenlijst, maken deel uit van het onderzoek naar inkoopvoordelen en praktijkkosten bij apotheekhoudenden dat in opdracht van het Ministerie van VWS namens de Nederlandse Zorgautoriteit wordt uitgevoerd door twee management consultancy bureaus: ConQuaestor BV en Significant BV.

Doel van het onderzoek is het bepalen van de totale omvang van inkoopvoordelen en praktijkkosten van apotheekhoudenden over het boekjaar 2007. De onderzoeksresultaten worden mede gebruikt voor de onderbouwing van de toekomstige tarieven en de tariefstructuur, zoals die door de Nederlandse Zorgautoriteit voor apotheekhoudenden wordt vastgesteld.

De onderzoeksopzet is gebaseerd op het in 2006 uitgevoerde onderzoek naar inkoopvoordelen en praktijkkosten over het boekjaar 2004, eveneens uitgevoerd door ConQuaestor en Significant. Nieuw in dit onderzoek is dat de vastgestelde inkoopvoordelen aan de ontvangende kant – de apotheekhoudenden – worden getoetst met verstrekte inkoopvoordelen voordelen vanuit de toeleverende keten – fabrikanten (specialité en generiek), importeurs en groothandelaren (volgesorteerd en niet-volgesorteerd). Naast zuiver kwantitatieve vragen voor deze toets is ook een aantal kwalitatieve vragen in het onderzoek opgenomen om de recente ontwikkelingen in de farmaceutische sector beter te kunnen duiden.

Deze toelichting kan worden gebruikt als naslagwerk bij het invullen van de vragenlijst. Wij verzoeken u derhalve deze toelichting goed door te lezen alvorens de vragenlijst in te vullen.

Mocht u na het lezen van deze toelichting vragen hebben over de vragenlijst in het algemeen, of over bepaalde vragen in het bijzonder, kunt u contact opnemen met de speciaal voor dit onderzoek ingerichte telefonische helpdesk. De helpdesk is telefonisch bereikbaar op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur op 030-2906180 of via email:

planningapothekersonderzoek@conquaestor.nl

U kunt via dit mailadres ook een digitaal bestand (Excel) opvragen waarin de gevraagde gegevens rechtstreeks kunnen worden ingevuld.

Reikwijdte

Dit onderzoek heeft inkoopvoordelen en praktijkkosten van apotheekhoudenden als centraal thema. Voor de toets vanuit de toeleverende farmaceutische kolom zijn uitsluitend de rechtstreekse lijnen tussen marktpartij (fabrikant, groothandel, importeur) met apotheekhoudenden van belang. Kortingen die bijvoorbeeld worden afgesproken tussen fabrikanten en groothandel maken geen deel uit van dit onderzoek.

Dit onderzoek richt zich op de situatie in Nederland. Exportcijfers van fabrikanten en groothandelaren of bijvoorbeeld kortingen aan buitenlandse apotheekhoudenden blijven buiten dit onderzoek.

Wie dient deze vragenlijst in te vullen?

Apotheekhoudende huisartsen: De vragenlijst dient ingevuld te worden door de apotheekhoudende huisarts. Indien in één praktijk meerdere apotheekhoudende huisartsen zijn, dient één van apotheekhoudende huisartsen de vragenlijst in te vullen namens de andere apotheekhoudende huisartsen. Ook wanneer er in uw praktijk meerdere vragenlijsten zijn ontvangen. In het laatste geval

wordt u verzocht dit aan te geven uit een oogpunt van het meten door de onderzoekers van de uiteindelijke respons.

Overige apotheekhoudenden: De vragenlijst dient ingevuld te worden door de gevestigd apotheker. Indien de gevestigd apotheker deel uitmaakt van bijvoorbeeld een keten, maatschap, CV constructie etc. kan (om praktische redenen) de vragenlijst worden ingevuld door eigen centrale organisatie en of door een (gezamenlijk) administratiekantoor, mits invulling / toerekening altijd plaatsvindt over de decentrale gevestigd apotheekhoudende.

Apotheekhoudende en apotheekhoudende huisarts

In de vragenlijst wordt veelvuldig gebruik gemaakt van het begrip 'apotheek'. Apotheekhoudende huisartsen wordt gevraagd in die gevallen 'praktijk' te lezen.

Privacy en anonimiteit

Alle informatie die door middel van deze vragenlijst wordt verstrekt, wordt vertrouwelijk behandeld. De gegevens worden uitsluitend gebruikt voor dit onderzoek naar inkoopvoordelen en praktijkkosten bij apotheekhoudenden. De resultaten uit de onderzoeken worden anoniem, en slechts op geaggregeerd niveau gerapporteerd waardoor herleidbaarheid op individuele apotheekhoudenden en/of ketens niet mogelijk is. Indien het bij een bepaalde subpopulatie van het onderzoek niet mogelijk is om anonieme (niet herleidbaar) resultaten te genereren, vindt op dat niveau geen afzonderlijke rapportage voor die subpopulatie plaats.

Algemene toelichting

Alle gevraagde (financiële) gegevens hebben betrekking op het boekjaar 2007. Indien er sprake is van een gebroken boekjaar, wordt de meest recent afgesloten periode waarin een deel van 2007 onderdeel is gebruikt. Alle financiële cijfers worden uitgevraagd in € (euro's) of 1.000 € (euro's) en zijn exclusief BTW.

De vragen in de vragenlijst over de kortingen, inkoopvoordelen en bonussen hebben betrekking op de verkopen door geneesmiddelenleveranciers aan apotheekhoudenden in boekjaar 2007. Hiermee worden alle voordelen bedoeld, ongeacht in welke entiteit deze worden gerealiseerd, bijvoorbeeld in de maatschap, in een samenwerkingsverband, in een BV of in privé.

Indien u deel uitmaakt van een inkoopcombinatie, kan het mogelijk zijn dat bepaalde gegevens slechts op centraal niveau beschikbaar zijn. Wij vragen u deze gegevens voor zover mogelijk op te vragen c.q. na te gaan en voor uw apotheek in te vullen.

Specifieke toelichting per vraag

Deel A Algemene gegevens

Een deel van de vragen in onderdeel A is vooraf voor uw ziekenhuisapotheek ingevuld op basis van bij de NZa bekende informatie. U wordt verzocht deze informatie op juistheid te controleren.

Vraag A6a. en A6b.

Om te weten of u als apothekhoudende tot de onderzoekspopulatie behoort, is het belangrijk om vast te stellen of het eigendom of uw gedeeltelijke eigendom van de apotheek gedurende 2006 of 2007 is gewijzigd.

Vraag A8a. en A8b.

Het gemiddeld aantal medewerkers: het aantal medewerkers dat gemiddeld in 2007 op uw loonlijst heeft gestaan (stand peildatum 1 januari 2007 plus stand 31 december 2007 gedeeld door 2) in FTE. U gelieve tevens het aantal medewerkers aan te geven.

Indien u voor uzelf of uw personeel een afwijkende maat hanteert voor een *werkweek* dan de genoemde maat van 38 resp. 36 uur, dient u het aantal FTE naar rato in te vullen. Hiervoor gebruikt u de volgende formules:

Totaal aantal uren 2007 apothekers gedeeld door 38 uur = aantal FTE

Totaal aantal uren 2007 apothekersassistente etc. gedeeld door 36 uur = aantal FTE

In de uren van de werkweek dient u ook (niet gewerkte) uren mee te nemen onder de seniorenregeling. U rondt het aantal FTE af op één decimaal.

Onder *overig personeel* wordt al het personeel op de loonlijst bedoeld, dat niet in de andere categorieën is ingevuld. Te denken valt aan personeel ten behoeve van schoonmaak, bezorging, boekhouding etc.

Vraag A8b.

Deze vraag dient slechts door de apothekhoudende huisartsen te worden ingevuld. Bij vraag A8a. heeft u ingevuld hoe groot het personeelsbestand van het apothekersdeel van uw huisartsenpraktijk gemiddeld over 2007 was. Bij vraag A8b. wordt u gevraagd naar de totale omvang van uw huisartspraktijk inclusief het apothekersdeel gemiddeld over 2007.

Vraag A10a.

Onder extramurale voorschriften zijn begrepen alle voorschriften, niet zijnde voorschriften aan patiënten in intramurale instellingen.

Vraag A10b.

WVG-geneesmiddelen: receptgeneesmiddelen die vallen onder de Wet Marktordening Gezondheidszorg

Vraag A11.

Voor apothekhoudende huisartsen geldt dat deze vraag uitsluitend behoeft te worden beantwoord voor het apothekersdeel van de praktijk. (In de regel zal dit hetzelfde antwoord opleveren als gevraagd voor de gehele praktijk).

Vraag A12.

Voor apotheekhoudende huisartsen wordt gevraagd dat deel van de totale bedrijfsruimte dat aan het apotheekdeel kan worden toegerekend op te geven (directe apotheekruimte plus het apotheekdeel van de indirecte ruimte).

Vraag A16.

Onder de meeste wordt verstaan 75 % of meer.

Deel B Omzet, verkoopwaarde en verstrekte voordelen, kortingen en bonussen

Vraag B1.

De inkoopwaarde en omzetwaarde van gratis ontvangen en direct gratis doorgeleverde geneesmiddelen dienen buiten de opgeven omzet te worden gehouden.

Vraag B3.

De Wet Marktordening Gezondheidszorg (WMG) is per oktober 2006 in werking getreden en vervangt de Wet Tarieven Gezondheidszorg (WTG). In deze wet wordt onder andere de vergoeding van het afleveren van geneesmiddelen in de openbare farmacie geregeld.

In de taxe blijft de vergoeding hetzelfde. Bij aflevering van een receptplichtig geregistreerd geneesmiddel mag de apotheker een vergoeding declareren gelijk aan de apotheekinkoopprijs zoals vermeld in de taxe, minus een clawback van 6,82% – met een maximum korting van €6,80 per aflevering – plus een vaste receptregelvergoeding van €6,10. De vergoeding van €6,10 is conform data van de Z-Index voor 2007. Het totaal van deze vergoedingen wordt als omzet WMG gerekend.

Bij de invoering van de WMG is de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) (voorheen CTG) ontstaan. Dit betekent dat de CTG-clusters zijn veranderd in NZa-clusters (uit CHA nieuwsbrief 2007, uitgave 117).

Vraag B4.

Taxe-prijzen: De Wet Geneesmiddelen Prijzen (WGP) is in 1996 ingevoerd, om de destijds relatief hoge geneesmiddelenprijzen in Nederland te kunnen verlagen. Door middel van de WGP stelt de overheid een maximuminkoopprijs voor geneesmiddelen in, de apotheekinkoopprijs (AIP) ofwel taxe-prijs (niet per definitie gelijk aan de vergoeding). De AIP van een geneesmiddel is gebaseerd op het gemiddelde prijsniveau van vergelijkbare geneesmiddelen in vier referentielanden:

- Duitsland
- België
- Frankrijk
- Verenigd Koninkrijk

Deze prijzen hebben betrekking op het handelsverkeer tussen fabrikanten, importeurs, groothandels en apotheken.

Taxe prijzen zijn van toepassing voor WMG-geneesmiddelen, zelfzorggeneesmiddelen, medische hulpmiddelen en homeopathie.

De taxe prijs worden halfjaarlijks aangepast door het ministerie van VWS.

Vraag B5.

Specialités: zijn gepatenteerde medicijnen en medicijnen die in patent geweest zijn en nog steeds onder de oorspronkelijke merknaam worden geleverd door de innovatieve farmaceutische industrie.

Multi-sourcing: een geneesmiddel wordt als Multi-source aangemerkt als het is opgenomen in bijlage 1a van de Regeling farmaceutische hulp 1996 en er per werkzame stof -van de in het betreffende cluster opgenomen onderling vervangbare geneesmiddelen- meer dan één geneesmiddel van verschillende aanbieders is opgenomen.

Geneesmiddelen die niet aan deze omschrijving voldoen worden aangemerkt als single-source geneesmiddel.

Als deze vanwege prijsverschillen door de groothandelaren worden geïmporteerd vanuit andere EU-landen, dan wordt er gesproken van parallele import. Deze middelen worden dan soms naar Nederland gehaald in de buitenlandse verpakking. Ze moeten dan wel worden gekeurd en voorzien worden van een Nederlandse bijsluiting om net als het Nederlandse specialité verkocht te worden. Dit heet parallel import geneesmiddelen. De naam van het geneesmiddel is meestal dezelfde als in Nederland, maar het is hetzelfde middel als het origineel.

Generieke medicijnen zijn voormalige specialités waarvan het patent is afgelopen en waarin de werkzame stof van het oorspronkelijke specialité is verwerkt. Deze generieke medicijnen worden over het algemeen door andere bedrijven geproduceerd dan de specialités. Ze worden meestal onder een stofnaam uitgebracht en niet onder een merknaam zoals het geval is bij de spécialités.

In de geneesmiddelenwet is dit als volgt omschreven: een geneesmiddel waarvan de samenstelling van de werkzame stoffen zowel kwalitatief als kwantitatief dezelfde is als die van het referentiegeneesmiddel, de farmaceutische vorm dezelfde is als die van het referentiegeneesmiddel en de biologische equivalentie met het referentiegeneesmiddel in wetenschappelijke studies inzake biologische beschikbaarheid is aangetoond, dan wel naar zijn aard als biologisch equivalent wordt beschouwd aan het referentiemiddel, door EMEA of FDA.

Vraag B6. - B9a.

Voor alle vier vragen geldt: Onder totale netto inkoopwaarde inclusief genoten kortingen wordt verstaan de totale inkoopwaarde waarop de kortingen op factuur reeds in mindering zijn gebracht.

Kortingen op factuur zijn de posten die zichtbaar op de inkoopfactuur in mindering worden gebracht op de bruto inkoopprijs (meestal) en/of als credit-factuur in rekening wordt gebracht (soms). De inkoopvoordelen op factuur staan ook bekend als 'kortingen op factuur' of als afzonderlijke 'kortingsfacturen'.

Vraag B9b.

Het gevraagde kortingspercentage dient per kolom en per leverancier te worden berekend door het totaal bedrag aan kortingen en bonussen op factuur en de volume, omzetniveau- of periodegebonden kortingen of bonussen per leverancier te totaliseren en vervolgens uit te drukken in een % van de door de leverancier gehanteerde bruto inkoopprijs voor de apotheker. Indien het totaal percentage korting per leverancier is bepaald, dient het kortingenpercentage per kolom (specialité, generiek, parallel, overig) te worden uitgerekend.

Mogelijk kan het antwoord op deze vraag ook uit de contracten met leveranciers worden gedestilleerd.

Onder leveranciers worden verstaan alle farmaceutische bedrijven/toeleveranciers/groothandels. Een geneesmiddel wordt als multi-source geneesmiddel aangemerkt als het is opgenomen op bijlage 1a van de Regeling farmaceutische hulp 1996 en er per werkzame stof van de in het desbetreffende cluster opgenomen onderling vervangbare geneesmiddelen meer dan één geneesmiddel van verschillende aanbieders is opgenomen. Geneesmiddelen die niet aan deze omschrijving voldoen worden aangemerkt als single-source geneesmiddelen.

Vraag B10.

Berekening totale waarde tegen taxeprijzen. De taxeprijzen zijn dezelfde als de afnemersinkoopprijs (AIP). Deze taxeprijs wordt bij inkoop afzonderlijk geadmistreerd naast de ontvangen kortingen op factuur. De taxeprijs van de lijst van geneesmiddelen kan uit het grootboek (Inkopen), de voorraadadministratie en/of de inkoopcontracten met leveranciers worden gevonden.

Berekening totale netto inkoopwaarde (onder aftrek van de op factuur verleende korting) door het overnemen van de totale netto inkoopwaarde uit vraag B6. en vervolgens verdelen over de inkoopkanalen. De indeling over de inkoopkanalen kan of uit de indeling van het grootboek worden gehaald of dient te worden berekend door de facturen uit te splitsen naar inkoopkanaal.

Berekening totale waarde van ontvangen bonussen in verband met het afnemen van grote volumes. Deze kortingen zijn te vinden in de debiteurenadministratie per leverancier of worden op de grootboekrekening kortingen geadmistreerd. Indien dit eenvoudig te bepalen is, kunt u deze kortingen specificeren naar generiek, specialité, parallel import en overige. Indien dit niet gemakkelijk te bepalen is, kunt u het totaalbedrag van dit type korting invullen.

Afhankelijk van de inrichting van uw administratie zijn er verschillende manieren waarop u het gevraagde bedrag kunt bepalen, waarbij de eerstgenoemde manier de minst bewerkelijke is.

1. Het bedrag is direct herleidbaar op basis van rubriceringen binnen het grootboek;
2. U bouwt het bedrag in detail op vanuit de mappen met inkoopfacturen door de kortingen op de verschillende facturen op te tellen. Dit is mogelijk bij een beperkte omvang van het aantal facturen, bijvoorbeeld maandfacturen van een beperkte hoeveelheid leveranciers.
3. U rekent de kortingsafspraken met leveranciers terug tot één bedrag, door optelling of door de kortingsafpraak (bij een kortingspercentage) per leverancier te relateren aan de totale (netto) inkopen over 2007 bij die leverancier.

In deze vraag wordt gevraagd onderscheid te maken naar inkoopkanaal (generiek, specialité single source, specialité multi source, parallel import en overige). Mogelijk kan dit onderscheid niet uit de administratie worden achterhaald. Het is dan van belang in alle gevallen de totaalregel in te vullen en waar mogelijk verdere verbijzondering naar inkoopkanaal op te nemen. De som van de waarden per inkoopkanaal kan afwijken van het totaal, als voor één of meer inkoopkanalen die verbijzondering niet mogelijk blijkt.

B11a

De totale waarde ingekochte geneesmiddelen (categorie ATC code) kan worden gevonden in de voorraadadministratie waarbij de taxeprijs moet worden gezocht bij de netto inkoopwaarde uit de voorraadadministratie. Bij een beperkt aantal leveranciers voor deze middelen biedt de crediteurenadministratie (leveranciers) aanknopingspunten.

Vraag 11b

Het gaat daarbij om het totaal van de volumekortingen, niet zijnde de kortingen op factuur.

Vraag B12a. en B12b.

Gratis verkregen geneesmiddelen zijn in de praktijk veelal niet afzonderlijk als voorraadmutaties uit het apotheek informatie systeem (AIS) herleidbaar. De meest voorkomende verschijningsvorm van gratis geneesmiddelen zijn actie voorwaarden als bijv: 100 stuks bestellen, 80 stuks gratis er bij.

Gevraagd wordt na te gaan of u in 2007 geneesmiddelen heeft besteld, waar actievoorwaarden voor golden en deze te totaliseren. De gratis ontvangen geneesmiddelen dient u te waarderen tegen de inkoopprijs volgens Z –index taxeprijs (excl. BTW).

Let op dat u de kortingen niet meeneemt in de beantwoording van deze vraag.

Vraag B13.

Het inkoopvoordeel van schenkingen of giften in natura omvat bijvoorbeeld cadeaubonnen, computersystemen en software, reizen, diners, theatervoorstellingen, cursussen of symposia. Het inkoopvoordeel van gratis ontvangen diensten van de farmaceutische industrie (die de diensten niet zelf levert) omvat bijvoorbeeld advies over inrichting, belastingadvies of opleidingen. Deze categorie inkoopvoordelen is niet herleidbaar uit de financiële administratie.

Vraag B14.

De waarde van de inkoopvoordelen is de inkoopprijs van vergelijkbare producten en/of diensten. Voor de schatting van de waarde van schenkingen en giften en gratis ontvangen diensten kunt u aansluiting zoeken bij uw aangifte inkomstenbelasting/vennootschapsbelasting over 2007 waarin eveneens gevraagd wordt de waarde van schenkingen, giften en gratis ontvangen diensten op te geven.

Slechts opgeven indien de totale waarde de € 500 overschrijdt, s.v.p. de totale waarde invullen.

Vraag B15.

Gunstige financiering kent in principe de volgende drie mogelijke varianten:

1. Leningen of leningconstructies die geheel of gedeeltelijk door of namens de farmaceutische groothandel of industrie aan apotheekhoudenden worden verstrekt tegen rentevoorzwaarden die gunstiger zijn dan de marktrente.
2. Afschrijvingslening: naast gunstiger rentevoorzwaarden over leningen kan de groothandel tegenover de zekerheid van omzet een bedrag beschikbaar stellen dat overeenkomt met de contante waarde van bepaalde bonussen en kortingen over de inkoopwaarde van de geneesmiddelenomzet die de apotheker over een periode van een aantal jaren denkt te kunnen realiseren. Dit bedrag valt doorgaans jaarlijks vrij volgens een tevoren vastgesteld schema over de periode waarover het is berekend.
3. Vooruitbetaalde kortingen: dit zijn kortingen die worden verstrekt en betaald door leveranciers aan apotheken al voordat de afname grens van medicijnen, die recht geeft op korting, is bereikt. Overeengekomen betalingstermijnen (betalingsuitstel) met de farmaceutische groothandel worden voor dit onderzoek niet als financieringsovereenkomst beschouwd.

Vraag B16. en B17.

Als inkoopvoordeel wordt beschouwd rentevoorzwaarden van leningen van de farmaceutische groothandel of –industrie, gunstiger dan de rentenormering van het NZa. Dit is 4.5% voor obligaties/rentedragende leningen;

U gelieve alle leningen met een lager rentepercentage dan 4,5 % over 2007 te vermelden.

Vraag B18a./B18b.

Als inkoopvoordeel wordt beschouwd kwijtgescholden aflossingen van (rentedragende) leningen alsmede vrijvallen van afschrijvingsleningen (zie toelichting vraag B16.)

Indien hiervan geen sprake was, vult u onder B18b. '0' in.

Vraag B19.

Consignatievoorraad: hiermee wordt bedoeld de geneesmiddelen en producten, artikelen die wel al zijn geleverd, maar nog niet direct betaald door apothekhoudenden. Betaling vindt pas plaats bij verkoop aan patiënt (is moment van onttrekking aan de voorraad). De apothekhoudende heeft voordeel door vermindering werkkapitaalbehoefte.

Indien dit aan de orde is gelieve u de ontvangen gemiddelde consignatievoorraad over geheel 2007 te kwantificeren tegen netto inkoopwaarde.

Vraag B20.-B27.

Het inkoopvoordeel dat valt onder het nettorendement inkoopcollectieven kent twee verschijningsvormen:

1. De apotheek heeft een eigendom* in een groothandel (vraag B20.-B22.)
2. De apotheek heeft samen met andere apotheken collectief inkoopafspraken gemaakt met de groothandel(s) (B25.-B27.)

Vraag B20. - B22.

De apotheek heeft een eigendom* in een groothandel: Het inkoopvoordeel is dan:

- **Bij > 10% eigendom**: evenredig deel in de netto winst van de groothandel waarin wordt geparticipeerd (voor zover hoger dan norm rendement over kapitaalsverstrekking)
- **Bij ≤ 10% eigendom**: het over 2007 ontvangen dividend vanuit de groothandel (voor zover hoger dan norm rendement over kapitaalsverstrekking)

Indien voor het verkrijging van het eigendom destijds een kapitaalsverstrekking / investering is gedaan (vraag B21.) zal door de onderzoekers het onder vraag B23 opgegeven rendement worden gecorrigeerd (verlaagd) met een norm rendement van 7% over deze oorspronkelijke kapitaalsverstrekking. Het meerdere dan 7% wordt als inkoopvoordeel aangemerkt.

* Naast eigendom uit hoofde van aandelenbezit zijn ook begrepen CV 's en Coöperatieve Verenigen vormen.

Vraag B25. - B27.

De apotheek heeft samen met andere apotheken collectief inkoopafspraken gemaakt met de groothandel(s): Het inkoopvoordeel is dan het aan de apotheek doorgezette deel van het collectief genoten inkoopvoordeel. Dit voordeel vloeit niet voort uit mede-eigendom.

Vraag B29.

Het inkoopvoordeel 'bijzondere adviseurvergoedingen' omvat financiële vergoedingen die apotheken en/of de apotheker-eigenaar hebben ontvangen voor het verstrekken van informatie over omzetpatronen uit de eigen praktijk en daaraan gerelateerde adviezen. Deze vergoedingen blijken doorgaans uit de administratie en jaarrekening van de apotheek.

Het is ook mogelijk dat deze vergoedingen buiten de apotheek zijn genoten. In dat geval kunt u voor de opgave van de waarde van bijzondere adviseurvergoedingen aansluiting zoeken bij uw opgave inkomstenbelasting over 2007.

Vraag B30.

Een deel van retourstromen volgt mogelijk uit bijvoorbeeld foutieve leveringen. Hier staan creditnota's tegenover. Dit wordt niet als inkoopvoordeel aangemerkt.

Wij vragen in deze tabel om financiële vergoedingen op te nemen van producten die feitelijk reeds afgeboekt waren in de voorraad en waar de apotheekhoudende een nadien een vergoeding heeft genoten.

Specifiek wordt gevraagd om aan te geven welke retourstromen gepaard gaan met overschrijding houdbaarheidsdatum en welke vergoeding hier mogelijk tegenover staat (graag totaalbedrag opnemen). Feitelijk kan dit als ondernemersrisico van de apotheekhoudenden worden gezien, indien hier vergoedingen tegenover staan, neemt de fabrikant, importeur, groothandel (een deel van dit) risico over. De vraag is wat hiervan het totale bedrag van de vergoeding in 2007 is geweest.

Deze vraag dient slechts te worden beantwoord indien de vergoedingen voor retourzendingen **niet** in de voorgaande antwoorden onder Kortingen en bonussen zijn meegenomen.

Vraag B34.

Indien u nog nadere toelichting wilt/kunt geven op de gevolgen van het preferentiebeleid en/of contracten met laagste prijsgarantie of bandbreedte-afspraken, verzoeken wij u een bijlage toe te voegen.

Vraag C1.

Het kan bij deze vraag gaan om contacten in o.a. de volgende vormen:

- Telefonisch;
- Email;
- Schriftelijk;
- Bezoek door leverancier aan apotheek;
- Informatie bijeenkomsten georganiseerd door de leverancier;
- Bezoek aan leverancier op uitnodiging;
- Enz.

Vraag C2.

In regel 7/8 onder C2. dient voor “ziekenhuizen” gelezen te worden “apotheken” Bij voorwaartse integratie wordt hier bedoeld het overnemen van apotheek activiteiten door leveranciers/fabrikanten

In regel 9/10 onder C2 wordt bij achterwaartse integratie bedoeld het overnemen van groothandel en/of importeurs activiteiten door de apothekers (of groep apothekers) of het overnemen van fabricage activiteiten door groothandels.

Feitelijk betreft dit een vraag over verandering van onderhandelingskracht in de keten.

Zijn marktpartijen in staat om door vormen van verticale integratie tussen fabrikanten-importeurs-groothandelaren-apotheken hun onderhandelingskracht te vergroten en invloed op prijs en marge-ontwikkeling te vergroten? Indien u andere effecten ziet als gevolg van dynamiek in de bedrijfskolom fabrikanten-importeurs-groothandelaren-apotheken die uiteindelijk invloed hebben op voordelen/kortingen en bonussen door apotheekhoudenden verzoeken wij u die in een toelichting als bijlage te beschrijven.

Vraag C4a. en C4b.

U gelieve voor beide vragen C4a en C4b de stelling aan te kruisen die volgens u het meest van toepassing is.

Vraag D2.

Onder centrale activiteiten die door de centrale organisatie kunnen worden uitgevoerd en worden doorbelast zijn de volgende (niet limitatief):

- Huisvesting
- Vastgoed (verbouwingen, onderhoud en beheer)
- Personeels- salarisadministratie
- Opleidingen
- Financiële administratie (personeel + systeemkosten)
- Control
- Regiomanagement
- Kwaliteit management
- Beheer Apotheek Informatie systeem
- Overige ICT beheer
- Contractenbeheer
- Overig juridisch en belastingadvies
- Marketing
- Rente / financieringskosten

Vraag D6.

D6. dient u slechts te beantwoorden als activiteiten centraal worden uitgevoerd, maar niet worden doorbelast aan de vennootschap van de apotheek of wanneer sommige centrale kosten worden doorbelast, maar niet allemaal. Aangeven met "ja"

U dient deze vraag te beantwoorden vanuit de centrale organisatie.

Deel E Financiële gegevens Praktijkkosten

De vragen in deel E dienen in geval van een maatschap met apothekers/huisartsen voor de gehele maatschap te worden ingevuld.

Vraag E1.1 - E1.4.

De bron voor dit antwoord is de (concept-) jaarrekening 2007. Indien de jaarrekening nog niet is opgesteld kunnen de gegevens uit de interne jaarafsluiting worden gehanteerd en/of de gegevens uit de proefbalans en –verlies en winstrekening.

Vragen E2.a - E2.2

De bronnen voor dit antwoord zijn achtereenvolgens: de arbeidsovereenkomst, het contract met de 1ste apotheker, de salarisadministratie, de kolommenbalans en/of de kostenverdeelstaat.

Vragen E2.3 - E9.1

De bronnen voor deze kostensoorten zijn de toelichting op de jaarrekening, de kostenverdeelstaat, investeringsbegrotingen (aanschaffingen), de afschrijvingstaten, leasecontracten en outsourcecontacten (uitbesteding) en specifieke grootboekrekeningen.

De WOZ waarde (vraag E.3,2) is vermeld op de aanslag Onroerende Zaakbelasting over 2007 (Gemeentelijke Belasting).

Vraag E7.2

Bij E7.2 staat een fout, voor 2004 moet gelezen worden 2007.

Vraag E8.2

Het antwoord op deze vraag valt buiten de controleberekening van vraag E8.1.

Let op dat deze investeringspost en afschrijving niet al onder goodwill of een ander kostensoort die hiervoor is behandeld is meegenomen. Indien dat het geval is dienen de investering en afschrijvingspost uit de andere kostenposten te worden geëlimineerd.

Deel F Verdeelsleutel apotheekdeel bij apotheekhoudende huisartsen

Vraag F1.

Het gaat hier om het bepalen van dat deel van het personeelsbestand dat aan het apotheekdeel van de praktijk van apotheekhoudende huisartsen kan worden toegerekend. Het totaal aantal FTE's is reeds bij vraag A8b door u opgegeven. S.v.p. hier opnieuw opnemen.

Einde toelichting op de vragenlijst.

Utrecht, 7 augustus 2008

TE OVERHANDIGEN DOOR ONDERZOEKER

Onderwerp : Mededeling Nederlandse Zorgautoriteit inzake de vragenlijst bij het informatieverzoek van 15 juli 2008 voor apotheken

Geachte heer of mevrouw,

Voorafgaand aan de aanvang van het onderzoek ter plekke delen wij u hierbij mede:

1. dat de volgende vragen uit de vragenlijst vervallen: A9d, B10 (derde in te vullen kolom), B28a/b/c/d en B30;
2. dat beantwoording van de volgende vragen op vrijwillige basis plaatsvindt: A9a, A9b, A10c, A10d, B5, B7, B8, B9b, B10 (eerste twee in te vullen kolommen), B11a, B34, B35, B36, B37, C1, C2, C3, C4 en E10; en
3. dat beantwoording van de volgende vragen uitsluitend voor de apotheekhoudende huisarts op vrijwillige basis plaatsvindt: A10a, A10b.

Dat beantwoording op vrijwillige basis plaatsvindt wil zeggen dat deze vragen geen onderdeel meer uitmaken van het formele informatieverzoek van 15 juli 2008, hetgeen betekent dat de NZa ten aanzien hiervan ook geen gebruik zal maken van haar bestuursrechtelijke handhavingmogelijkheden.

Door middel van de vragen die op vrijwillige basis worden beantwoord wil de NZa een eerste inzicht hebben in de actuele ontwikkelingen. Hoewel apothekers niet altijd een eenduidig antwoord kunnen geven op deze vragen, hebben ze wel toegevoegde waarde, omdat de gegevens ondermeer bijdragen aan het inzichtelijk maken van de gevolgen respectievelijk de effecten van het preferentiebeleid.

Met vriendelijke groet,

De Nederlandse Zorgautoriteit

Bijlage 3 NZa verklaring en oplegbrief

Verklaring in het kader van het Onderzoek inkoopvoordelen en praktijkkosten van apothekhoudenden

Onderwerp : bedrijfsbezoek bij (*onderneming*) d.d. (invullen)

1. Bevoegdheid

Ik, ..., werkzaam bij ConQuaestor/Significant te Utrecht bij besluit van 17 juli 2008 van de voorzitter van de Nederlandse Zorgautoriteit ingevolge artikel 61, eerste lid van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) aangewezen als persoon aan wie gegevens moeten worden verstrekt en aan wie boeken, bescheiden en andere gegevensdragers of de inhoud daarvan beschikbaar moeten worden gesteld ten behoeve van het Onderzoek inkoopvoordelen en praktijkkosten farmacie, verklaar het navolgende.

2. Locatie

Op ....., bevond ik mij op het ..... te
....., alwaar is gevestigd .....

3. Legitimatie en aanwijzingsbesluit

Ten overstaan van (*wie inclusief functie*) legitimeerde ik mij en toonde ik de formele aanwijzing door de Nederlandse Zorgautoriteit.

4. Omschrijving onderzoek

Ik heb ..... in kennis gesteld van de omschrijving van het onderzoek, namelijk: het Onderzoek inkoopvoordelen en praktijkkosten van apothekhoudenden overeenkomstig het informatieverzoek van 15 juli 2008 van de Nederlandse Zorgautoriteit.

5. Gehouden de informatie te verstrekken

Ik heb ..... gewezen op het feit dat het onderzoek plaatsvindt op basis van de bevoegdheden als opgenomen in artikel 61, eerste lid van de Wmg. Ik heb ..... gewezen op het feit dat deze is gehouden gegevens aan te leveren die redelijkerwijs in verband met de uitvoering van deze wet van belang kunnen zijn en boeken, bescheiden of andere gegevensdragers hiervoor beschikbaar te stellen. Voorts heb ik ..... erop gewezen dat gelet op artikel 61, vijfde lid van de Wmg dat gegevens en inlichtingen duidelijk, stellig en zonder voorbehoud dienen te worden verstrekt en dat deze voorts op grond van artikel 63 van de Wmg volledig en naar waarheid dienen te worden verstrekt.

6. Rechtsbijstand

De onderneming werd *wel/niet** door een advocaat c.q. bedrijfsjurist bijgestaan
.....

7. Verklaring

Ik verklaar dat ..... mondeling kenbaar heeft gemaakt niet mee te werken noch voornemens is mee te werken aan de informatieverzameling door een bezoek van een externe onderzoeker van ConQuaestor/Significant. Ik verklaar dat (wie) kenbaar heeft gemaakt deze verklaring niet voor ontvangst te willen ondertekenen.

Ik verklaar dat .....kenbaar heeft gemaakt niet mee te kunnen werken om de volgende reden:

Ik verklaar dat naar aanleiding van de door mij aan .....gestelde vragen en naar aanleiding van de aan mij door .....getoonde boeken, bescheiden of andere gegevensdragers door ..... niet volledig is voldaan aan het informatieverzoek op basis van artikel 61, eerste lid en vijfde lid en artikel 63 van de Wmg. Zie bijlage voor overzicht van ontbrekende gegevens.

8. Gezien onderdeel 7 van onderhavige verklaring constateer ik dat .....niet dan wel niet volledig heeft voldaan aan het verzoek tot verstrekking van informatie aan een daartoe door de Nederlandse Zorgautoriteit aangewezen persoon.

Ik heb .....verzocht om binnen 1 week na dagtekening van onderhavige verklaring de volledige dan wel ontbrekende informatie schriftelijk aan te leveren bij de Nederlandse Zorgautoriteit ter attentie van mw. Ph.M. de Kruijff (postbus 3017, 3502 GA Utrecht) of per mail aan handhavingfarmacie@nza.nl.

9. Ik heb ..... er op gewezen dat de Nederlandse Zorgautoriteit een last onder dwangsom en/of een bestuurlijke boete kan opleggen aan degenen die niet aan bovengenoemd verzoek tot verstrekking van de volledige dan wel ontbrekende informatie voldoen.

Aldus naar waarheid en in tweevoud opgemaakt te ..... op .....,
Aan ..... is een exemplaar van onderhavige verklaring verstrekt,

(ondertekening voor ontvangst onderneming)

(ondertekening voor verklaring door onderzoeker)

Onderwerp : Verklaring in het kader van het Onderzoek inkoopvoordelen en praktijkkosten van apothekhoudenden

Geachte heer of mevrouw,

In het informatieverzoek dat wij u eerder/ op 15 juli hebben toegezonden, hebben wij u gewezen op het belang mee te werken aan dit onderzoek. Wij beseffen daarbij terdege dat dit onderzoek de nodige tijd van u zal vragen. We hebben u echter ook toegelicht dat u op grond van de Wet marktordening gezondheidszorg gehouden bent de gevraagde informatie te leveren.

In bijgevoegde (juridische) verklaring wordt vastgelegd wat uw redenen zijn om niet dan wel niet volledig mee te werken aan deze informatieverplichting. Ook wordt u een laatste termijn van 1 week gegeven om alsnog de (ontbrekende) informatie aan te leveren bij de NZa.

Met deze (juridische) verklaring wordt de NZa in staat gesteld om een zorgvuldige afweging te maken of zij in een specifiek geval al dan niet van haar handhavingsbevoegdheden gebruik zal maken. Wij hopen uiteraard geen gebruik te hoeven maken van deze bevoegdheid en rekenen op uw verdere medewerking.

Met vriendelijke groet,

De Nederlandse Zorgautoriteit

Bijlage 4: Definitie en berekening van de componenten van inkoopvoordelen

Hieronder zijn de zes componenten van inkoopvoordelen toegelicht¹. Tevens is beschreven hoe de componenten zijn berekend aan de hand van de gegevens in de vragenlijst.

1. Bonussen en kortingen op factuur

Definitie

Bonussen en kortingen op factuur zijn de posten die zichtbaar op de inkoopfactuur in mindering worden gebracht en/of als creditfactuur in rekening worden gebracht.

Berekening

De totale waarde aan bonussen ontvangen op basis van afnamen van grote volumes (vraag 11b) wordt vermenigvuldigd met de WMG-verdeelsleutel en opgeteld bij de kortingen op factuur. De korting op factuur wordt berekend door van de totale inkoopwaarde tegen taxe-prijzen (vraag 4), de totale netto inkoopwaarde (vraag 6) af te trekken en te vermenigvuldigen met de WMG-verdeelsleutel.

2. Gratis ontvangen geneesmiddelen

Definitie

De meest voorkomende verschijningsvorm van gratis geneesmiddelen zijn geneesmiddelen die zijn verstrekt onder actievoorwaarden. Bijvoorbeeld: 100 stuks bestellen, 80 stuks gratis erbij. De gratis ontvangen geneesmiddelen worden gewaardeerd tegen de inkoopprijs volgens Z-index taxe.

Berekening

Als de vraag naar gratis geneesmiddelen uitgesplitst naar artikelgroep (vraag 12a) is ingevuld, dan wordt het bedrag voor WMG-geneesmiddelen uit die vraag gehanteerd. Anders wordt het totaal bedrag aan gratis geneesmiddelen (vraag 12b) vermenigvuldigd met de WMG-verdeelsleutel.

3. Schenkingen of giften in natura en gratis ontvangen diensten (> €500 op jaarbasis)

Definitie

Bij schenkingen of giften in natura van de farmaceutische groothandel en/of farmaceutische industrie gaat het om bijvoorbeeld VVV-bonnen, computersystemen en software, reizen, diners, theatervoorstellingen, cursussen of symposia. Het inkoopvoordeel van gratis ontvangen diensten van de farmaceutische groothandel en farmaceutische industrie omvat bijvoorbeeld advies over inrichting, belastingadvies of opleidingen.

Slechts indien de totale waarde de €500 per apotheekhoudende overschrijdt, diende de apotheekhoudende het bedrag in te vullen.

---

¹ De zevende component 'opbrengsten waardepapieren' is opgenomen in het netto rendement op beleggingen in de groothandel.

Deze categorie is veelal niet herleidbaar uit de financiële administratie van de apotheekhoudende, aangezien er geen tegenprestatie tegenover staat. De waarde van de inkoopvoordelen is de inkoopprijs van vergelijkbare producten en/of diensten. Volstaan is met de eigenopgave en verklaring van de apotheekhoudende

Berekening

Het inkoopvoordeel is gelijk aan het totale bedrag aan schenkingen of giften in natura en gratis diensten (vraag 14) vermenigvuldigd met de WMG-verdeelsleutel. Bedragen van minder dan € 500 zijn niet meegenomen in de berekening.

4. Gunstige financiering

Definitie

Gunstige financiering betreft (rentedragende) leningen door de farmaceutische industrie of groothandel aan de apotheekhoudende tegen gunstige voorwaarden. Van gunstige voorwaarde is sprake de rente lager is dan 4,5%.

Berekening

Indien de feitelijke rente (vraag 17) lager is dan 4,5%, dan is het inkoopvoordeel gelijk aan het verschil tussen de feitelijke rente en 4,5% maal het bedrag aan uitstaande lening per 31-12-2007 (vraag 17), vermenigvuldigd met de WMG-verdeelsleutel.

5. Nettorendement op beleggingen in de groothandel

Definitie

Beleggingen in de groothandel omvatten participaties (aandelen), inleggelden en obligaties in de groothandel. Van inkoopvoordeel is sprake als het netto rendement op beleggingen hoger is dan 7% op het geïnvesteerd vermogen.

Ten aanzien van participaties (aandelen) wordt onderscheid gemaakt tussen participaties groter en kleiner dan 10%. Ingeval van participaties met een belang groter dan 10% wordt verondersteld dat een belangrijke invloed kan worden uitgeoefend op het winstuitkeringsbeleid van de groothandel. In die gevallen wordt als netto rendement aangehouden het evenredig aandeel in de nettowinst. Bij participaties kleiner dan 10% wordt als nettorendement de over 2007 ontvangen dividend/winstuitkering aangehouden.

Berekening

Het inkoopvoordeel voor het nettorendement op inkoopcollectieven wordt meegenomen als het verschil tussen de ontvangen uitkering (vraag 23) en het geïnvesteerd vermogen (vraag 21) maal 7% groter is dan 0. In geval van participaties boven de 10% wordt als inkoopvoordeel meegenomen het verschil tussen de feitelijke nettowinst van de groothandel (vraag 24) maal de grootte van het belang in de groothandel (vraag 22) minus de gedane kapitaalverstrekking voor het verkrijgen van het belang (vraag 21) maal 7%. Het berekende inkoopvoordeel wordt vermenigvuldigd met de WMG-verdeelsleutel.

6. Bijzondere adviseursvergoedingen

Definitie

Bijzondere adviseurvergoedingen omvatten financiële vergoedingen die apothekhoudenden en/of de apotheker-eigenaar hebben ontvangen indien zij optreden als adviseur van de farmaceutische industrie en/of farmaceutische groothandel. De werkzaamheden die hieronder vallen zijn het verstrekken van informatie over omzetpatronen uit de eigen praktijk en daaraan gerelateerde adviezen.

Berekening

Het inkoopvoordeel is gelijk aan het totale bedrag aan adviseursvergoedingen (vraag 29) vermenigvuldigd met de WMG-verdeelsleutel.

Bijlage 5: Toelichting statistische begrippen en gehanteerde kwantitatieve methoden

Deze bijlage beschrijft de in dit onderzoek gehanteerde kwantitatieve methoden. In de hoofdtekst van dit rapport zijn de gehanteerde methoden globaal en zonder technische details opgenomen. Voor de context van het gebruik van de methoden en technieken, wordt daarom verwezen naar de hoofdtekst.

Deze bijlage beschrijft de in dit onderzoek gehanteerde kwantitatieve methoden. In de hoofdtekst van dit rapport zijn de gehanteerde methoden globaal en zonder technische details opgenomen. Voor de context van het gebruik van de methoden en technieken, wordt daarom verwezen naar de hoofdtekst.

Representativiteit

Bij uitspraken over een populatie apothekers op grond van steekproefonderzoek is het belangrijk dat de in de steekproef onderzochte apothekers dezelfde karakteristieken hebben als alle apothekers in de totale populatie gezamenlijk. Dit wordt representativiteit genoemd. Bij een representatieve steekproef zullen de resultaten op grond van die steekproef een goede afspiegeling zijn van de resultaten voor de totale populatie. Representativiteit kan worden getoetst op kenmerken die bekend zijn voor de totale populatie. Een belangrijke toets in dit verband is de toets op de verdeling naar grootteklasse. Wanneer bijvoorbeeld grotere apotheken oververtegenwoordigd zijn zullen bepaalde karakteristieken van die apotheken bovenmatig in de resultaten meewegen en tot een vertekend resultaat leiden. In dat geval moet een correctie door weging worden uitgevoerd.

De apotheken in de steekproef bleken representatief te zijn op verschillende onderzochte kenmerken. De verdeling naar grootteklasse is ter illustratie daarvan opgenomen in de desbetreffende hoofdstukken. De representativiteit van de steekproef voor de verschillende deelpopulaties bleek, met één uitzondering voor de overige openbare apotheken, voldoende en daarom is er voor de subpopulaties geen corrigerende weging toegepast. De uitzondering betreft de overige openbare apotheken, waarbinnen een ondervertegenwoordiging van grote apotheken en een oververtegenwoordiging op de middelste omvangsklassen in de steekproef optreedt. Voor deze subpopulatie is daarom een verdere ondervdeling naar grootteklasse aangebracht en zijn vervolgens de resultaten per klasse gewogen met SFK cijfers over de verdeling naar grootteklasse. De nauwkeurigheid van de uitspraken over deze subpopulatie neemt daardoor sterk toe.

Nauwkeurigheid en betrouwbaarheid

De resultaten van een steekproefonderzoek kennen een statistische grondslag. Dat betekent dat de uitkomsten geen absolute zekerheid bieden over de werkelijke waarden, maar wel met een grote waarschijnlijkheid rond die waarden zullen liggen. De nauwkeurigheid geeft aan hoe groot het interval is rondom de gevonden waarde waarbinnen de werkelijke waarde zich bevindt. Om een voorbeeld te geven: De totale waarde van door ziekenhuisapotheken jaarlijks genoten voordeel aan kortingen en bonussen op factuur voor geneesmiddelen bedraagt €380 miljoen plus of min 7%. De nauwkeurigheid is in dit geval 7%, wat bij de gevonden waarde betekent dat het werkelijk genoten voordeel tussen €353

miljoen en €407 miljoen ligt. Voor de inkoopvoordelen per subpopulatie apothekers is in dit rapport de nauwkeurigheid vermeld.

De waarde van de gezochte grootheid ligt met een, relatief grote, kans ook werkelijk binnen dit interval. Deze kans noemt men de betrouwbaarheid van de uitspraak. Bij een betrouwbaarheid van 90%, bestaat er dus 90% kans dat de werkelijke waarde binnen het nauwkeurighedsinterval ligt (en dus 10% dat die waarde daarbuiten ligt).

De betrouwbaarheid, bepaalt samen met statistische eigenschappen van de onderzochte populatie, de omvang van het nauwkeurighedsinterval. Bij een hoge betrouwbaarheid wordt het nauwkeurighedsinterval groter en neemt de nauwkeurigheid dus af. In dit onderzoek is in overleg met de opdrachtgever een zeer gangbare betrouwbaarheid van 90% gehanteerd. Dus alle uitspraken over de nauwkeurigheid in dit rapport kennen een betrouwbaarheid van 90%.

Stratificatie en terugweging

Er bestaan technieken om de nauwkeurigheid van de uitspraken voor deelpopulaties en de totale populatie te verbeteren. Wanneer een totale populatie heterogeen is (subpopulaties kent met substantieel afwijkende karakteristieken) of kleine beleidsrelevante subpopulaties kent dan kan stratificatie worden toegepast. Dit betekent dat niet aselekt apotheken voor het onderzoek zijn getrokken, maar dat per deelpopulatie specifieke aantallen apotheken in de steekproef zijn opgenomen, waarbij vooraf een raming is gemaakt van de te verwachten nauwkeurigheid. De steekproefopzet is zodanig geweest dat op het niveau van subpopulaties een nauwkeurigheid van plus of min 15% mocht worden verwacht (bij een betrouwbaarheid van 90%) en voor de totale populatie ziekenhuisapotheken en extramurale apotheken een nauwkeurigheid van plus of min 10%. In de uiteindelijke resultaten blijken deze doelstellingen ruimschoots gehaald.

Doordat niet aselekt apotheken uit de populatie in de steekproef zijn opgenomen, moet worden gecorrigeerd voor de verschillen in populatie tussen de steekproef en de totale populatie. Dit heet weging en betekent dat de resultaten per subpopulatie met weegfactoren opgeteld worden tot een resultaat voor de totale populatie. Voor de hand liggende weegfactoren zijn gebaseerd op de verhouding van de aantallen in de subpopulatie met de aantallen voor die subpopulatie in de steekproef. Als er dus voor 17 topklinische ziekenhuisapotheken in de steekproef gegevens beschikbaar zijn en er 23 topklinische ziekenhuisapotheken bestaan worden de resultaten voor de totale inkoopwaarde en het inkoopvoordeel uit de steekproef met 23/17 vermenigvuldigd om de waarden voor de totale subpopulatie topklinische ziekenhuisapotheken te bepalen.

Regressie

In sommige situaties levert weging naar aantallen geen goed (statistisch zuiver) resultaat omdat niet de verhouding in aantal, maar bijvoorbeeld de verhouding in het verzorgde adherentiegebied van de extramurale apotheken in de steekproef en de totale populatie een veel betere maatstaf geeft. Verschillende grootheden kunnen op hun geschiktheid als weegfactor worden onderzocht. Het toepassen van een andere wegingsbasis dan aantallen, moet altijd goed onderbouwd worden omdat bij een zuiver representatieve en voldoende grote steekproefomvang dit een statistisch zuivere schatter

oplevert. De methode wordt veelal toegepast, wanneer voor de totale populatie de totale waarde voor de wegingsfactoren ontbreekt

Om verschillende wegingsfactoren op hun bruikbaarheid te onderzoeken, zijn regressieanalyses uitgevoerd. Dit is een statistische techniek waarmee de relatie tussen een potentiële wegingsfactor en een de te onderzoeken grootte wordt vastgesteld. Zo kan voor een ziekenhuis de omvang van het ziekenhuisbudget een goede maatstaf voor de inkoopwaarde geneesmiddelen zijn en zou deze als wegingsfactor kunnen worden gebruikt. De weging zou dan geschieden op basis van de voorspelde inkoopwaarde op basis van het ziekenhuisbudget voor de populatie in verhouding tot de voorspelde inkoopwaarde op basis van het ziekenhuisbudget voor de steekproef. De relatie tussen inkoopwaarde en ziekenhuisbudget wordt dan afgeleid uit de gegevens van de steekproef.

Voor verschillende populaties zijn regressies uitgevoerd om de inkoopwaarde uit bekende grootheden voor de individuele apotheek te schatten. Dit leverde wel duidelijk relaties op tussen bepaalde grootheden en de inkoopwaarde, maar geen van deze relaties had een dusdanig voorspellende waarde dat ze zouden kunnen dienen als basis voor weging. Mede in het licht van de geconstateerde representativiteit van de steekproef is daarom gekozen voor de statistisch zuivere weging op basis van aantallen.

Eindige populatiecorrectie

De gevraagde nauwkeurigheid in het onderzoek leidde voor veel subpopulaties tot een zeer aanzienlijke steekproef. In dat geval moet er bij het bepalen van de nauwkeurigheid rekening mee worden gehouden dat de effecten van de niet in de steekproef opgenomen apotheken beperkt zijn. Zo is voor topklinische ziekenhuizen informatie verwerkt van 17 van de 23 ziekenhuizen in deze subpopulatie. De 6 niet in het onderzoek opgenomen ziekenhuizen kunnen dan nog maar een beperkte invloed hebben op de gevonden resultaten. Dit effect op de nauwkeurigheid speelt al bij kleinere steekproef fracties en is toegepast bij het bepalen van de nauwkeurigheid met een standaard statistische formule.

Enkele noties voor de bepaling van de varianties/nauwkeurigheden

Variantie

Binnen een (sub)populatie is de variantie van het gemiddelde (hier als X aangegeven) als volgt te bepalen:

$$\text{Var}(X) = (N-n)/N * s^2/n$$

Met:

X = gemiddelde

N = omvang gehele populatie

n = steekproefomvang

s = standaarddeviatie

Ofwel:

$$\text{Var}(X) = \text{eindige populatiecorrectie} * \text{Var}_{\text{niet-eindig}}(X)$$

Bij terugweging van een gestratificeerde steekproef, is het gemiddelde voor de gehele populatie:

$$X = \sum (N_i * X_i) / N$$

Met:

N_i = Omvang subpopulatie i

X_i = gemiddelde waarde in subpopulatie i

De sommatie is over de subpopulaties

Voor de variantie geldt:

$$\text{Var}(X_{\text{tot}}) = \sum (N_i / N)^2 * s_i^2 / n_i * (N_i - n_i) / N_i$$

n_i = steekproefomvang in subpopulatie i

s_i = standaarddeviatie in subpopulatie i

X_{tot} = gemiddelde van de totale populatie

Nauwkeurigheid

De nauwkeurigheid (als percentage van de gemiddelde waarde) wordt – bij 90% betrouwbaarheid, met dus een z-waarde van 1,645 – als volgt bepaald:

$$s(X) = \sqrt{\text{Var}(X)}$$

$$\text{nauwkeurigheid} = 1,645 * s(X)$$

$$\text{nauwkeurighedspercentage} = \text{nauwkeurigheid}/X$$

Bootstrap-methode

De bootstrap-methode is toegepast als alternatieve wijze om de nauwkeurigheid van de berekende waarden te bepalen. Hierbij wordt niet uitgegaan van een normale verdeling van de inkoopvoordelen. De bootstrap-methode staat los van statistische verdelingen en is op elke populatie toepasbaar.

In de bootstrap-methode wordt een groot aantal keer (bijvoorbeeld 1000 keer) n waarnemingen uit de steekproef getrokken. De waarnemingen worden aselekt met teruglegging getrokken. Per keer wordt een gemiddelde berekend. De verdeling van die 1000 gemiddelden is niet-parametrische schatting van de werkelijke verdeling van de gemiddelde waarde en wordt gebruikt om de nauwkeurigheid te bepalen. De bootstrap-methode is geschikt voor kleine steekproeven en voor situaties waar de verdeling sterk afwijkt van de normale verdeling.

Bijlage 6: Onderzoeksteam

Naam	Rol
H.H. (Henk) Huizendveld RA	Eindverantwoordelijke
drs. B. (Bert) Karssen	Projectleiding
B.C. (Bas) Jurling RA	Inhoud en methodologie
dr. I.E.L.M. (Isa) Kuppens	Inhoud en methodologie
ir. B.M.W.J. (Barend) Huitink	Inhoud en methodologie
ir. F.A. (Femke) de Jager	Inhoud en methodologie
ir. M.R. (Matthijs) Goedvolk	Inhoud en methodologie
dr. ir. W. (Wijnand) van Plaggenhoef	Statistische analyse
drs. ir. T. (Timon) van den Heuvel	Statistische analyse
ir. S. (Steven) van Dieten	Statistische analyse
A.A.(Aruna) Radjkoemar MSc	Coördinatie
drs. T.M.H.A, (Tilly) Kammeron	Coördinatie
A. (Antonie) Neerings MSc	Coördinatie
drs. M. (Marjolein) Kral	Coördinatie
W. Huizinga	Coördinatie
drs. M.R.A. (Matthijs) Kropman	Diepteonderzoeker
A. (Arri) Dirkse RA	Diepteonderzoeker
drs. E.M. (Esther) Sluis-Thiescheffer	Diepteonderzoeker
E.J. (Erwin) Smit	Diepteonderzoeker
ir. E.J. (Eric) Faase	Diepteonderzoeker
ing. T. (Tom) Bons	Diepteonderzoeker
drs. U. (Urvashi) Rana	Diepteonderzoeker
I. (Ingeborg) Koning BC	Diepteonderzoeker
drs. J. (Jim) Sardjoesingh	Diepteonderzoeker
drs. H. (Hans) Hellendoorn	Diepteonderzoeker
drs. C. (Corien) Reijmer	Diepteonderzoeker
drs. B. (Barbara) Bourgonje-Elburg	Diepteonderzoeker
E. (Eric) Flach	Diepteonderzoeker
drs. M. (Mariska) Seisener	Diepteonderzoeker
M. (Martin) van Eeken	Diepteonderzoeker
drs. J. (Jasper) de Haan	Diepteonderzoeker
drs. G. (Gerco) Rietveld	Diepteonderzoeker
ir. K. (Krisje) Hurkens	Diepteonderzoeker
H. (Harry) van Rijswijk	Diepteonderzoeker
drs. ing. B.A.G. (Barry) van Leeuwen	Diepteonderzoeker
drs. K.G.A. (Karen) Bruysters	Diepteonderzoeker
A. (Anil) Changoe BC	Diepteonderzoeker
B. (Boris) Hoenson MBA	Diepteonderzoeker

Naam	Rol
drs. R.I. (Roy) Damm	Diepteonderzoeker
drs. M. (Michiel) Stork	Diepteonderzoeker
mr. H. (Herbert) Dorhout MBA	Diepteonderzoeker
dr. J.A.G.M. (Jeroen) van den heuvel	Diepteonderzoeker
F. (Frederique) Kamp BBA	Diepteonderzoeker
drs. B.O. (Björn) Vos	Diepteonderzoeker

ConQuaestor en Significant

ConQuaestor is een onafhankelijke Nederlandse adviesorganisatie van circa 600 management consultants en financiële professionals. ConQuaestor biedt organisaties oplossingen voor strategische en operationele vraagstukken op het gebied van financieel management. Tevens adviseert ConQuaestor met betrekking tot de realisatie van financiële, bedrijfseconomische en administratieve projecten en processen ter verbetering van de bedrijfsvoering van organisaties ter financiële onderbouwing van de beleidvorming. ConQuaestor werkt voor de publieke sector, de zorgsector en het bedrijfsleven.

Significant is een onafhankelijk advies- en onderzoeksbureau dat zich richt op het ontwikkelen en evalueren van beleid en strategie op het gebied van maatschappelijke thema's en het vertalen van organisatiebeleid en strategie naar een optimale bedrijfsvoering. Een belangrijk thema bij Significant is de marktwerking in de zorg, onder meer waar het de zorginkoop en transparantie betreft. Significant hanteert in onderzoeken en adviezen de kernstelling dat deze duidelijk onderbouwd en op feiten en gedegen onderzoek moeten zijn gebaseerd, of zijn uitgebracht vanuit een duidelijke, op aantoonbare ervaring gebaseerde, expert opinie.